

MAGYAR Bányászlap

Hungarian Miners' Journal

HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE
SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUN-
GARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE
THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND
MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1934 FEBRUÁR 1.

NO. 5. SZÁM.

LEWISÉK TULAJDONÁBAN MARAD A UNITED MINE WORKERS OF AMERICA

A tisztviselők minden régi hatalmát és tizenkétezer dol-
láros fizetését meghagyták. — A Green-Lewis masina
lehengerelt minden ellenzékét

(Telefonjelentés Indianapolisból.) Lapzártakor jelenti tudósí-
tónk, hogy a United Mine Workers of America konvenciója hét-
főn délután újra teljesen odaadta a Lewis gang birtokába a bányá-
szok hatalmas szervezetét.

Bár több száz javaslat érkezett a lokáloktól, amelyekben a
tisztviselők nagy és felesleges hatalmát meg akarták nyírni és
bár több száz lokál követelte, hogy a nyomorgó bányászvezérek
dolgozzanak tizenkétezer dollárnál olcsóbban, a delegátusok több-
sége meghagyta a régi állapotokat a szervezetben.

A Lewis társaság az egész ügyet puccs-szerűen csinálta.
Szombaton és vasárnap nem volt gyűlés, bár a delegátusok
nagy része szombaton is tanácskoznia akart és a két nap alkalmat
adott a tisztviselőknek és két-háromszázra tehető fizetett korte-
seiknek, hogy az ellenzékét "meggyurják".

Hétfőn reggel megjelent Green, az American Federation of
Labor elnöke a gyűlésen, akit tizenhét tagu disz-testőrség kísért a
terembe és aki körül Lewisék valóságos görögtűzet gyújtottak.

Green kétórás beszédet elmondott, hogy mit követelnek a
munkások a congressustól és a kormánytól és természetes, hogy
nagyon tetszett a beszéde.

Elmondta, hogy követelni fogják:

1. A kompánia junik eltörlesztését.
2. A NRA módosítását, hogy a szervezett munkásokat
megvédje.
3. A gyermekmunka alkotmányos uton való megszü-
ntetését.
4. Hat órás munkanapot, öt napos munkahetet.
5. Aggkori nyugdíjat és munka-biztosítást.
6. Öt százalék adót a pay-roll után a nyugdíjlapra.

Természetes, hogy ezt a programot a bányászok lelkesen hall-
gatták s természetes az is, hogy Green Lewist és az egész társasá-
gát az égekig dicsérték. (Hiszen Lewis csinált Greenből A. F. L.
elnököt.)

Mikor aztán a lelkesedés a tetőfokára hágott, mikor a bányá-
szok a Roosevelt új-deal programjáról egy pillanatra azt hitték,
mintha azt Lewistnek lehetne köszönni, hirtelen előhúzták az alap-
szabály-módosítás tárgyalását, ami nem lett volna különben a pro-
gramon és villámgyorsasággal keresztül railroadozták azokat a
pontokat, amelyekben a tisztviselők hatalmát akarták megfékezni
és amelyek a lehetetlenül nagy fizetéseket akarták levágni.

Az ellenzéknek nagy része távol van a progressive, meg az
anthracite táborban s akik Indianapolisban vannak és akik kétség-
beesetten próbálták küzdeni a puccs ellen, azok a masinával nem
birtak.

Mint hogy így a konvenció legnehezebb kérdése el van intézve,
valószínű, hogy a gyűlés a héten véget ér. Minthogy Lewisék
megkaptak mindent, amit akartak, minthogy ezentul is az ő tulaj-
donuk lesz a United Mine Workers, most már haza mehetnek a
bányászok.

CHECK-OFF AZ ACÉLBÁNYÁKBAN

A NRA labor boardja dön-
tött — mint azt a múlt héten
megírtuk — az acélfejfedelmek
ügyében és elrendelte, hogy a
szerződést végre meg kell csi-
nálani.

Nem adtak teljes elégtételt a
bányászoknak, mert a szerződés
nem a Frick bányák és a "Unit-
ed Mine Workers of America"
között lesz megkötve, hanem a
szavazólapon szerepelt tisztvis-
elők: Lewis, Murray, stb. nevé-
ben, akiknek a neve mellett azon-
ban mellette lesz, hogy elnöke,
alelnöke, stb. a U. M. W.-nak.

A szervezet számára a tag-
ságdíjat tartozik a bányatársá-
ság levonni mindazoktól, akik
erre utasítást adnak és ha csak
a bányász más szervezetet nem
fog megnevezni, a check-off-ból
befolyt pénzek a U. M. W.-nak
küldendők át.

A labor board döntése tehát
forma szerint nem szolgáltatott
teljes elégtételt a bányászoknak,
de lényegében a győzelem mégis
a bányászoké, mert a szervezet
számára a tagságdíjat a bányá-
társaság kollektálja.

Hogy nem a U. M. W., hanem
a főtisztviselők nevében kötik a
szerződést, az nem bír nagy fon-
tossággal, hiszen a U. M. W.
voltaképpen a Lewis tulajdona és
egyelőre nincs is rá kilátás, hogy
az visszakerüljön a bányászok-
hoz.

Mire a bányászok Lewist ki-
robantják a helyéről, akkorra az
acélfejfedelmek is készen lesznek
rá, hogy a szervezetet teljes
mértékben elismerjék.

A U. M. W. konvencióján
Murray alelnök ezt nem magya-
rázta meg világosan a tagságnak,
hanem másfél órás nagy dikciót
tartott arról, hogy ő mennyit
dolgozott, milyen hősiesen har-
colt az acélbányászok érdekében.

Egy szava sem volt azokról a
bányászokról, akik éhesen, ron-
gyosan, üres gyomorral kimen-
tek a munkából, akik kikényszerít-
tették a kormánytól, hogy az
acélfejfedelmeket megfékezzék,
amíg a vezér urak a legdrágább
hotelekben "tanácskoztak", csak
ők, egyedül ők a hősök és a

A bányász-konvenciót Lewisék uralják

Teljes működésben a gőzhenger. — Az ezerhétszáz delegátus közül ezernél több já-
ratlan, új delegátus van, akik tehetetlenek a szervezet basái ellen. — Eddig azokat
az indítványokat tárgyalták, amelyeket a főurak tárgyalásra engedtek. — A tagság
jogait kérő indítványokat lehengerelik. — A héten hevesebb viták várhatók az alap-
szabály tárgyalások során. — Bányabárók képvislete a gyűlésen. — Hiányzanak az
illinoisi és kelet pennsylvániai liberális bányászok. — A scale-committee ezer ja-
vaslatot kapott a localoktól

Ezerhétszáz ember van együtt
az indianapolisi Tomlinson Hall
nagytermében, akiket csak egy
érv és egy gondolat tart össze.
A szervezet iránti szeretetük
és hűségük.

Az ezerhétszáz ember azonban
nem ismeri egymást, köztük
ezernél többen most vannak el-
sősorban ilyen gyűlésen és ha van
egy egységes tábor, amely tudja,
hogy mit akar és különösen tud-
ja, hogy amit akar, azt hogyan
kell akarni, akkor az a Lewis
tábor, amely áll talán három-
száz jól megszervezett emberből.

Ez a háromszáz ember a kon-
venciót uralja, vagyis a Lewis
féle gőzhenger komoly ellenzé-
ket nem talál maga előtt, finom-
an, akadálytalanul tud mű-
ködni.

Az egész gyűlést az a folyto-
nos öndicsékvés uralja, amely a
szervezet naggyátételét és hirtel-
len megnövekedését nem a kor-
mányoknak és nem a NRA-nak,
hanem Lewis-nak a javára igyek-
szik — sikerrel — könyvelni.

A jelenlévő delegátusok nem
ismerik úgy a bányászatot és a
bányászok történetét, mint a Ma-
gyar Bányászlap olvasói, ők nem
tudják, hogy a kormány ezüst-
tálcán vitte a tagokat a szerve-
zetbe, ők nem tudják azt, hogy
Lewis alatt a hajdan hatszázöt-
venezer tagból álló szervezet el-
olvadt a negyedére, ők tehát el-
hiszik, hogy a Lewis gang jó-
voltából vannak a Tomlinson
Hallban ezerhétszázan.

Nem is lehet őket ezért okol-
ni. Hiszen Lewison kívül ezt
ismétli mindennap az alelnök, a
kerületi basák, a napszakban
ott tartott szervezők és más
crookok, akik esténként erősen
korteskednek, hogy az esetleges
nyitott szemű pár delegátust
megfőzzék.

A múlt héten a beérkezett
javaslatokat tárgyalták.
Nagyon érdekes volt ez a
tárgyalás.

A javaslatokat kinyomatták,
de csak azokat vehetik figyelem-
be, amelyek "szabályszerűen let-
tek aláírva és beküldve". Így ha-
tározott a gyűlés, hogy a delegá-
tusok a gyűlésen a legdrágább
hotelekben "tanácskoztak", csak
ők, egyedül ők a hősök és a

A múlt héten a beérkezett
javaslatokat tárgyalták.
Nagyon érdekes volt ez a
tárgyalás.

A javaslatokat kinyomatták,
de csak azokat vehetik figyelem-
be, amelyek "szabályszerűen let-
tek aláírva és beküldve". Így ha-
tározott a gyűlés, hogy a delegá-
tusok a gyűlésen a legdrágább
hotelekben "tanácskoztak", csak
ők, egyedül ők a hősök és a

A múlt héten a beérkezett
javaslatokat tárgyalták.
Nagyon érdekes volt ez a
tárgyalás.

szerűen", akkor ötöt nem is
tárgyalnak.

Az elnöklő tisztviselők — ezt
le kell szögezni — majdnem
teljes tárgyalási szabadságot en-
gedélyeznek, mikor — jelenték-
telen dolgot tárgyalnak.

De mikor például a westvillei
lokál egy nagyon helyes indít-
ványát tárgyalták, akkor a szá-
kosarat Lewis erőlesen alkalmaz-
ta és csak az adminisztráció
szónokai, a masina emberei ju-
tottak igazán szóhoz.

A westvilleiek kifogásolták —
nagyon helyesen és nagy joggal.
— hogyha itt ott egy-egy ke-
rületi basa elveszt egy-egy vá-
lasztást, akkor Lewis kinevezi
őket valamilyen dzsábra. Vagyis
aki egyszer benne van a gangban,
annak a kalácsa mindörökké biz-
tos, amíg a ganggel együtt van.

A westvilleiek azt mondják,
hogyha valakit nem választanak
meg, az nem bírja a bányászok,
a fizető tagok bizalmát, az tehát
nem legyen kinevezhető sem egy
éven belül, hanem menjen visz-
za a bányába dolgozni.

Ezt azonban a manikűrözött
kezű kis és nagy vezérek soha
nem akarják megtenni.

Ennél a kérdésnél kitört az
elfojtott szó a delegátusokból,
itt elég őszintén "politikai gang-
ról" beszéltek, de Lewisék elő-
vettek minden nagy ágyút.

Egyik szónok a másik után
kérte a board iránti bizalmat,
amit végre is megszavaztak a
delegátusok.

A többi lényeges kérdést, kü-
lönösen a sok "kinevezett" tiszt-
viselő kérdését áttették az alap-
szabály bizottsághoz, amit ezen
a héten tárgyalnak.

Közben szombat-vasárnap
nincs gyűlés, a delegátusoknak
lehet udvarolni, a korteskedés
folyik és az alapszabály tárgya-
lások idején már a legtöbben
szermesek lesznek Lewisba.

Sok, nagyon sok javaslat ér-
kezett be a "kinevezett" tiszt-
viselők ellen, a bányászok maguk
akarják a sorsukat intézni.

Ezernél több javaslat érke-
zett be a fizetést és munkaidőt
illetőleg, amiket a scale com-
mittee-hoz tettek át, amelynek
a jelentését szintén ezen a héten
tárgyalják.

Ez a hét tehát nehezebb lesz
Lewisékra, gondoskodtak hát ró-
la, hogy legyen mivel a delegá-
tusokat megfőzni.

Hétfőn Green ur ereszkedett
le a bányászokhoz, hogy Lewis-
ék dicsérje és talán Miss Per-
kins is meg fog a héten a kon-
vención jelenni.

A múlt hét legérdekesebb ven-
dége a bányabárók országos
egyesületének a titkára volt, aki
szövetségre kérte a bányászokat,

a vízi-villany és a természetes
gáz ellen. Ezzel a látogatással
külön foglalkozunk az újságban.

Természetes, hogy a bányabáró
Lewisékat az égig dicsérte és
természetes, hogy a látogatást
Lewisék rendezték. Akik a vízi-
villany és gáz mumusával már
előre megfélemlítik a bányász-
okat, hogy belenyugodjanak ap-
rilisban az alacsonyabb bérekbe.

A bányászok legnagyobb része
bedült a beszédnek, de a dele-
gátusok egy része átlátott a szí-
tán és a bányabárót nagyon eny-
hén tapsolta.

A gyűlésről nagyon hiányza-
nak az illinoisi és kelet pennsyl-
vániai liberális és radikális bá-
nyászok.

Az új delegátusok nem érik
ki magukat a parlamenti szabá-
lyokban és nagyon sokan vannak,
akik néha nem is tudják, hogy
egy-egy indítvány mellett, vagy
ellene szavaznak.

Magyar delegátus kevés van.
Bévdandorolt is — aránylag —
keves van, bár képviselők van
talán minden nemzetiség, a fran-
ciát kivéve.

A Magyar Bányászlap szer-
kesztője három és fél napot töl-
tött Indianapolisban, minthogy
azonban a gyűlés előreláthatólag
eltart legalább e hét végéig, de
esetleg tovább is, képtelen volt
otthmaradni erre a hétre.

Megegyeztünk az ország egyik
legnagyobb hírszolgálati irodájá-
val, az International News Ser-
vice tudósítójával, hogy naponta
távirati jelentést küld a Magyar
Bányászlapnak és azonkívül Dar-
nay testvér fog bennünket ér-
tesíteni azokról a dolgokról, a-
mit az újságírók esetleg nem
látnak. A delegátusok közt folyó
dolgokról, a kuliszák mögötti
ügyekről.

Darnay régi, kipróbált tagja
a szervezetnek, nem először és
nem másodszor van bányász-
konvención és a szemé is, az
agya is a helyén van.

Biztosak lehetnek róla a bá-
nyászok, hogy teljesen megbiz-
ható képet kapnak a konvenció-
ról, mikor Darnay a jelentését
beküldi.

A múlt heti gyűlésekből kitet-
szoleg ebben az évben súlyos
reformot nem várhatnak a szer-
vezetben a bányászok, hacsak az
áprilisi egyezség nem hoz ki-
robbanásokat magával.

Hogy a konvenciót a Lewis-
szellem és a Lewis gang meny-
nyire befolyásolja és uralja, azt
abból lehet a legjobban kiérezni,
hogy szabad folyást engednek a
progressivnek és a szakadár ke-
ményesenek elleni gyűlöletnek,
ahelyett, hogy a sebek behegész-
tését próbálják.

ELKESEREDETT KÜZDELEM A KEMÉNYSZÉN MEZŐKÖN

Tiltó parancs, bomba, barrikád, dinamit a bérharcban. A
Luzerne megyei bányák meg vannak bénítva. A héten
Lackawanna megyére összpontosítják a küzdelmet a
sztrájkoló bányászok. A kormány és a NRA kinevezte a
panasz-bizottságot, ahová nem akarnak a sztrájkoló bá-
nyászok fordulni. Az otthon maradt bányászok nagy ré-
sze csak a terror miatt nem megy munkába

Kelet Pennsylvánia kemény-
szén bányászai ismét elkeseredett
bérharcban állnak és a küzdelem
olyan zűrzavart teremtett, hogy
abban tisztán látni nem tudnak.

Luzerne County bányái a múlt
héten jórészt meg voltak bénít-
va, ezen a héten pedig Lacka-
wanna County bányái ellen s
különösen a Glen Alden féle Ba-
ker breaker ellen összpontosít-
ják a picketelés munkáját.

A bányatársaságok beismerik,
hogy a munka sok helyen súlyo-
san meg van bénítva, de azt
állítják, hogy a bányászok leg-
nagyobb része hűséges a U.
M. W.-hez és csak a terror alatti
félelem tartja őket otthon a
munkából.

A wilkes barre-i Glen Alden
bányászokat személyesen és
egyenként kérdezték meg és 96
százalékuk biztosította a fór-
mant, hogyha a zavarok elmul-
nának, azonnal elmennének a
munkába.

Ha esetleg a százalékban van
is egy kis szándékos tévedés,
elfogulatlan emberek azt állít-
ják, hogy ez az állítás igaz, hogy
csak a picketelés, a dinamitózás
és a terror más eszközei tartják
otthon a bányászok javarészt a
munkából.

Macanagua bányászai például
nem hajlandók államszandárok
felügyelete alatt dolgozni, de hi-
vatalosan a sztrájkoló szakadá-
rokhoz sem kívánnak csatlakoz-
ni, elhatározták hát, hogy "holi-
day"-t tartanak mindaddig, a-
míg rend nem lesz a vidéken.

Nanticoke-on a picketelők ba-
rikádokat építettek, hogy a mun-
kához vezető utat elzárják és
lár a tiltó parancs alapján közü-
lük sokat letartóztattak, a mun-
kát meg tudták állítani a leg-
több bányában.

Közben egyik oldalon sem
kesztyűs kezekkel dolgoznak.

A vidéken egymást érik a tü-
zek, a robbanások, a bombázá-
sok és természetesen a tetteseket
a sztrájkoló bányászok közt ke-
resik. Nagybárra kétségtelen,
hogy a hevesebb picketelők bü-
nösek ezekben a dolgokban.

A NRA adminisztrációja ki-
nevezett egy panasz bizottságot,
amely bejelentette, hogy a mun-
káját azonnal megkezdi, mielőtt
elegendő panasszal fordulnak a
bányászok hozzájuk, ezt a bi-
zottságot azonban a sztrájkoló
bányászok nem akarják elis-
merni.

A bizottságot ugyanis a NRA
labor boardja nevezte ki, ame-
lyen az egész Lewis gang kép-
viselve van, tehát a Lewisék
elleni jogos panaszaikkal a Le-
wisék által kinevezett emberek
hez kellene fordulni, ahogy azt
az illinoisi bányászok kénytele-
nek voltak megtenni.

Mint hogy nyilvánvaló, hogy
egy ilyen board nem itélkezhetne
elfogulatlanul, a bányászok egye-
nesen az elnökhöz fordultak és
arra kérték, hogy teljesen pár-
atlan bizottságot nevezzen ki a
vidékre.

(Folytatás a 8-ik oldalon)

MINDEN LOGANVÖLGYI MAGYART MEGHIVUNK

Arra kérünk minden logan-völgyi magyar embert, akit a
bányászás sorsa, a magyarság sorsa igazán érdekel, hogy je-
ljenjek meg a most következő

**VASÁRNAP DÉLUTÁN 2 ÓRAKOR
A LOGANI COURT-HÁZBAN**

egy igen fontos gyűlésen.

Az értekezleten vidékről is lesznek egynéhányan, mert a
megtárgyalandó fontos ügy belevág a kenyerébe minden bá-
nyásznak.

Ez a gyűlés olyan fontos mozgalomnak a csirája, amiből
egy magyar bányász sem vonhatja ki magát és aminek belát-
hatatlan következményei lesznek a jövőben.

A loganvidéki magyar bányászok oda kerülnek a bányász-
küzdelmek frontjára és a bányász-sorsra olyan döntő befolyást
gyakorolhatnak, amilyen ritkán adatott meg egy kisebb
csoport magyarnak.

Akik igazán nyitott szemekkel akarnak egy jobb jövőért
küzdeni, akik nem elégszenek meg azzal, hogy a munkát más-
tól várják és maguk csak beszélnek, azok mind be fognak
csatlakozni ehhez a mozgalomhoz, amelyet vasárnap előké-
szítünk.

Ez nem egy egyesület, nem egy csoport, nem egy töredék,
hanem a dél-west-virginiai magyar bányászok egységes nagy
ügye lesz, jöjjenek el hát a magyar bányászok a közelfekvő
helyekről a gyűlésre.

Minden magyart szeretettel vár most vasárnap délután
AZ ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁG.

Konkoly a buzában

(“Nem tehetett róla szegény, hogy magyarnak született az új világban is. Az ős haza erényeivel, amik nem mulnak el soha és a turáni hibákkal, amik örökéletűek.” — Bölcs Tamás jegyzőkönyvből.)

A régi angol világból plántáltak át Amerikába a minden angol szokást majmoló rövidlátással a magániskolák intézményét. A gazdag gyerekek részére szánt, zártkörű, üvegház levegőjű iskolát, amely rendesen kényeskedő, nyári szellőtől is borzongó, cse-nevész palántákat nevel a gondjára bízott egészséges magból.

Erre a mintára épült Cleveland határában a hírneves Bixby iskola is. A külsőleg nagy arányú intézmény nem azért volt hírneves, mintha jeles tudósokat, jellemes államférfiakat vagy az állam alapját alkotó komoly gondolkozású, józan ítélőképességű polgárokat nevelt volna nagy Amerikának. Ilyesmít a patrónusok nem is vártak a Bixby iskolától. Az intézmény nagy hírnevét annak köszönhette, hogy akiket nevelő gondjaiba fogadott, azok amerikai fogalmak szerint egy rangban állottak az európai uralkodó családok főhercegeivel. A bölcsőben, amelybe a legenda gólyamadara a kis főhercegeket pottyantotta, már ott várta az apróságokat a hadnagyi kardbojt. A Bixby iskola növendékeinek bölcsőjébe pedig holmi vasuti igazgatóságok, gyári elnökségek, biztosító társasági alelnökségek várakoztak a jövővényekre. Olyan gyerekek kerültek ki azokból az amerikai bölcsőkől, akiknek szülei fel se szíszentek, mikor Mr. Bixby széles mosolyával, figyelemre alig méltó megjegyzésként vetette oda:

— Az évi tandíj mindössze hatezer dollár.

Amihez azonban sietve tette hozzá:

— És természetesen azok a rendkívüliek, amik a neveléssel kapcsolatosak.

A rendkívüliek sorába tartoztak például a könyvek, amelyeket Bixby and Company adott ki, az egyenruhák és sport eszközök, amelyek a Bixby Manufacturing Company ipartelepén készültek, a kirándulások, tanulmányutak és nevelő hatású szórakozások, amelyeket a Bixby Excursion Company rendezett, továbbá mindazok a költséges apróságok, amelyekből ha nem is csurrant, de mindig csöppent Mr. Bixby malmának garatjára. Ha a Bixby iskola Angolországból szerződötett tanári kara dacára se érte el azt a magaslatot, amelyet a világ többek közt Dickens írásai révén ismer, arról Mr. Bixby igazán nem tehetett. Gyakori londoni látogatóinak Bixby ur keserűen panaszkolt:

— Mit várhat a nevelés attól az Amerikától, ahol az öt éves gyermek már odaül az automobill kormánykereke mellé és lassunak találja a hatvan mértföldes iramot. Ebből az anyagból igazi gentleman csak nagy munka árán kerülhet ki.

A Bixby iskolának egyetlen nevelési célja volt. Az, hogy igazi uri jellemet, gentlemant faragjon a kezére adott anyagból. Ezt várták és ezt követelték a hater dollár és mellékjárnálkái ellenében a Bixby iskolától. Semmi másat. És ennek a nevelési alapelvnek volt egyik fattyuhajtása az, hogy a Bixby ur kezeire bízott fiuk válasszanak ki egy szegény gyermeket, akit a Bixby iskola velük együtt ingyenesen neveljen.

— Hadd lássák az ellentétet, — mondogatta Mr. Bixby, — a mindennapi élet seletjes és a válogatott család kifinomult gyümölcse között.

Az új tanév során a szerencsésen született fiuk választása a velük egykoru, életének tizenegyedik évét ugrádozó Agyagos Pálra esett. Ami a szintiszta igazságot jelenti, ez az Agyagos Pál korántsem volt valami ugrádozó fiúcska. Léptei inkább nehézkese, lassuk voltak,

ami nem is csoda, hiszen Agyagos Pál özvegy édesanyja házi mosással foglalkozott és a kis Palinak terhes gondja volt a ruhás kosarak cipélése. Ettől a korán kezdődő életgondtól váltotta meg a Bixby iskola apró növendékeinek választása, akik...

Nos igen, az előkelő gyerekek kissé görbe szemmel néztek Agyagos Palira. Nem mintha ellenszenves külsejű lett volna, csak éppen valahogy kiritt a társaságból. Eleinte erőszakosan harapta a kenyeret, nem törte kezével, szeliden. A főzeléket kés-sel lapátolta a szájába és hosszú ideig tartott, amíg balkeze hozzá-szokott a villához. Kezdetben zsebkendője se volt; csak úgy a két ujjával... Ilvesmi nem szokásos jobb társaságban és az se kellemes, ha valakinek soha nincs pénze. Agyagos Palinak pedig sohase volt egy centje se. Ennélfogva Agyagos Pál a szabad délutánokon nem mehetett a cirkuszba, a cukrárszába vagy a mozgófénykép színházba. Ha csak valaki el nem vitte a maga költségén, vendégként. És ami még bántóbb volt, Agyagos Pál az efajta szíves meghívásokat mindig visszautasította. George B. McClintock III., a McClintock acélgyárak leendő elnöke és George B. néven immár harmadik a nagy családban, meg is kérdezte:

— Miért nem jössz a színházba, mikor hívlak és fizetek érte?

Amire Agyagos Pál a gyermeki lélek egyetlen és örökéletű indoklásával felelt:

— Csak!

Mit tudhatta az Amerikában született Agyagos Pál azt, hogy ereiben olyan gögös turáni vér kering, amely csak olyan ajándékot fogad el, amelyet százszorosan adhat vissza és ha mindjárt tönkre is megy miatta, százszorosan adja vissza. De az a “csak”, ami jó volt a magyar gyerekeknek, nincs szájaizére az amerikai fiúknak, akik Agyagos Pál háta mögött összesugtak és kimondták a nagy szót:

— Hagyjátok békében. Az Agyagos nem gentleman.

Az Agyagos gyerek azután olyan csendesesen megtűrt, de észre sem vett fiúcska volt a többiek között, akivel nem lehetett barátkozni, hiszen nem volt gentleman. És mikor ez a megállapítás Mr. Bixby tudomására jutott, a kiváló tanterfiú elégedetten dörzsölgette kezéit és mosolyogva mondogatta:

— A fiuk jó uton haladnak. Felismerték a különbséget az igazi uri jellem és a parlagi ember között.

Történt pedig az idők során, hogy a csüttörtöki szabad estén az előkelő születésű fiuk a mozgó színház helyett rosszabb helyre tévedtek és nemcsak a billárd asztal zöld posztóját szagatták fel, hanem a padlóra ugratott elefántcsont golyó is kettéhasadt a kemény padlózat-on. És a kár összege meghaladta az erősen kiskoru, de előkelő társaság kéznél lévő összvagyonát. Mivel pedig ifjú ártatlanságuk a zálogház gondolatának magaslátát még nem érte el, csupán egyetlen megoldás maradt hátra.

— Az osztályfőnök fiókjában ott van a jótékonyági célokra összeadott pénz. Az a pénz ugyanis a mienk, mert mi adtuk össze. Ennélfogva menjen el két vagy három fiú és hozza el azt a pénzt, hogy baj ne legyen.

Ezt a mentőgondolatot George B. McClintock III. indítványozta és Hiram C. Perkins, a Perkins féle biztosítási milliók leendő örököse rebegte bátorítá-lanul:

— Az osztályfőnök fiókja be van zárva.

Amire Peter R. Fricken, an-

nak a nevezetes Fricken család-nak leszármazottja, amelynek szénmezőin annyi sztrájkoló bányász vére ömlött, öröklött keménységgel felelte:

— Ha be van zárva a fiók, fel kell törni. Ami benne van, az a mienk és ami a mienk, azt nem zárhatják el előlünk.

Az ősi, az igazi Fricken hang volt ez, amely a szénmezőkön annyiszor hányt fittyet elnöki kérésnek, törvényhozói felszólá-lásnak, bírói parancsoknak. Nem csoda, ha erre a hangra az osztályfőnöki fiókban őrzött “pénz elterelődött a jótékonyág szolgálatából.

Égő szemű, feszült arcvonású fiuk hada leste a tanteremben másnap reggelre a nagy felfedezést. Nem lepett meg senkit, csak Agyagos Pált a döbbenés kiáltása:

— Ez a fiók fel van törve! Ki törte fel?

Mikor a tanár ismételt kérdésére se hangzott semmi felelet, az osztályfőnök megnyomta a villamos csengő gombjára és az elősiető szolgának kemény hangon parancsolta:

— Hivja ide azonnal Bixby urat.

Ha az osztályfőnök azt remélte, hogy Mr. Bixby kérése, rábeszélése, fenyegetése vallo-másra bírja a bűnöst vagy bű-nösöket, akkor csak azt árulta el, hogy nem ismeri az iskolás fiú természetét. Jó negyedóraig tartó hiábavaló ostrom után Mr. Bixby kiadta az iskolaszolgának a megdöbbenő parancsot:

— El kell hívni a rendőrséget.

A hírneves iskolából érkező felhívásra maga James Vesey, a detektívek főnöke sietett a tanterembe két titkosrendőr kíséretében. Az a James Vesey, aki a milliós lakósu város helyi Sherlock Holmesének hírében állott, de akinek a szíve tágra nyílt minden iskolás fiú látára, hogy így feledjen egy fehér márvány sírkövet, amely alatt a korán elhunyt Vesey fiúcska aludta örök álmát.

Bixby ur háborgó indulattal, egymással tülekvő szavakkal mondotta el a szörnyű sérelmet, amely az iskolát érte és amelynek szégyenét nem mossa le semmi, hacsak...

Nem! Egyelőre elég, ha kiderül az igazság. A megtorlás, a büntetés kérdése más lapra tartozik. Ahol a tanterem pad-jain csupa McClintockok, Perkinsek, Frickenek és hasonló m-nőségű nevek ülnek, ott a megtorlás módja nem lehet haragtól elfogult ész ítélete.

James Vesey csendes fejbó-lintással adott igazat Bixby urnak. Egyelőre elég, ha kiderül az igazság, ha sikerül az, hogy a konkoly megtalálódjék a tiszta buza között.

A tapasztalt rendőr székét a fiuk felé fordította és hosszú percekig némán, szótlanul nézett rájuk mélytűző szemével, majd halk hangon, egyszerűen kezdett beszélni:

— Nem is kell kérdeznem tőletek, fiuk, tudjátok mindnyájan, hogy ki vagyok. Mikor én jártam iskolába, a detektívek fő-nöke az öreg Pinkerton volt és Pinkertont ismerte minden iskolás gyerek, most pedig engem ismer minden fiú. Es bizonyára azt is tudja minden fiú, hogy mivel engem megbíztak velem, végére járok a dolognak és megtalálom ebben az iskolában azt, aki a fiókot feltörte és a pénzt elvitte.

A sok kerek arccoska fakóra vált, a sok égő szempár még jobban kimeredt erre a beszéd-re, amelyet James Vesey lassan továbbfolytatott

— Mr. Bixby azt mondta nekem, hogy ti gentleman jellemű fiuk vagytok. Tudjátok-e, hogy ki az igazi gentleman? Az, aki

ha hibázott, bevallja bűnét őszintén, hogy esetleg ártatlan ember ne szenvedjen érte.

Megpihent ismét Vesey szava hosszú pillanatokra, majd egészen lágyan, szeliden kérdezte:

— Ki törte fel ezt a fiókot?

Senkise felelt a kérdésre. A néma csendben hallható lett az ablakon máskáló légy halk zümmögése.

James Vesey a régi szelidséggel jsmételte:

— Fiuk, ki törte fel ezt a fiókot?

És ekkor az elnyújtott, hosszú csendben felállott helyéről Agyagos Pál és turáni kerek koponyáját keményen előszegezve, erős, rezzenés nélküli hangon kiáltotta:

— Én!

Bixby ur odasugott a detektív főnök felé:

— A koldus diák.

A főrendőr lelkekben olvasó, szíveket szaggató éles szemé be-lefúródott a gyerek szemébe, aki azonban mereven állta a szuró tekintetet.

— Te?

Agyagos Pál visszavágta:

— Én!

Tudta azt minden fiú, hogy Agyagos Pál hazudik, hogy semmi köze az egész dologhoz és tudta azt sugallatszerűleg Vesey is, mert tekintete sötétebbre, szurósabbra vált és hangja is nekikeményedett, amint kérdezte:

— Te? Hát jól van. Te? Akkor mond meg nekem, hogy törtéd fel? Mivel törtéd fel?

Agyagos Pál összerezdült a nehéz kérdésre. Tétovázón koválygó szemei fel és alá vándoroltak a tanteremben, amíg véletlenül megakadtak a sarokban heverő tüzpiskáló vasrudon, a-

mit a szolga hanyagsága feledett ott. Agyagos Pál szeme felvil-lant, arca öntudatlanul mosolyogni kezdett, de hangjából hiányzott a régi keménység, amint halkan rebegte:

— Azzal a piszkavassal törtém fel a fiókot.

A felnőtt bűnösök rettegett üldözője felállott a székéről, a sarokhoz lépett, felvette a piszkavassat, visszatért az asztalhoz és nekinyomta a szerszámot a fióknak. Asztaltető és asztalfiók között legfeljebb két lapja csuszhatott volna be, nem a vastag piszkavas. Láthatta mindenki, hogy Agyagos Pál hazudott, hogy annak a piszkavasnak nem lehetett köze a fiókhoz.

James Vesey kezében a piszkavassal szétnézett a fiuk között, és várt és várt sokáig, nagyon hosszú ideig. És mikor már nagyon sokáig várt és hiába várakozott, akkor valami nagyon különös, rekedtes hangon megszólalt:

— Hát te? Senki más? Te! Akkor most készül fiam, mert én elviszlek innen magammal más iskolába, olyanba, ami neked való, abba, ahova most az én fiam járna, ha...

És a rettegett rendőr csakugyan elvitte magával Agyagos Pált a Bixby iskolából.

És mikor a fiuk egyedül maradtak a tanteremben, akkor hosszú ideig csend volt, mélységes, lelkeket nyomasztó csend, amíg egyszer azután megszólalt a félénk természetű Hiram C. Perkins gyerek és bátorítalanul mondta:

— Ugy értem, hogy ez a fiú mégis gentleman volt.

Amire Peter R. Fricken, a Fricken családban annyira hagyományos kemény határozott-

Magyar - Amerika Ligonieri közkincse

A mult héten küldte szét évi jelentését a Ligonier-i árvaház és aggmenház és jóleső érzéssel kell megállapítanunk, hogy aki azt megkapta és aki fáradságot vett magának, hogy azt átolvassa, boldog büszkeséggel gondol a pennsylvaniai hegyek közt meghuzodó s szerényen és csendben dolgozó magyar otthonra.

A ligonieri árvaházban jelenleg negyven gyermeket nevelnek és tizenöt elaggott magyar testvérünknek adnak hajlékot.

Amilyen arányban főgnak a gyerekek, olyan arányban növekednek a menedéket kereső öreg testvérek, akiknek a számát — sajnos — erősen limitálja a lehetőség, amelynek a határai szükségszerűen szűkre vannak szabva.

A részletes jelentésből kitetszőleg, a gyermekek kitűnő nevelésben részesülnek, az öregek-re a lehetőség szerint szintén kitűnő gondot viselnek.

Meg kell állapítanunk azt is, hogy a szeretetház terheit tudós nagy mértékben a Református Egyesület és a református hitélet viselte, talán nagyobb mértékben, mint azt előző években tapasztaltuk.

Valószínűleg azért, mert a mindenre ráncsheződ depressió mindenkit arra kényszerített, hogy a jótékonyág gyakorlását a legszükségesebb közvetlen körében intézze és ilyen értelemben Ligonier a fenti intézményekhez van legközelebb.

Érezni kell ugy a Reformátusok egyesületének, mint a református hitéletnek, hogy a ligonieri teher viselése nem veszteséget, hanem nyereséget jelentett ki:

— Az egyedüli gentleman ebben az iskolában.

GONDOS SÁNDOR

lentett a számukra.

Mikor a részletes és mindenre kiterjedő jelentést olvassuk, kénytelenek vagyunk több olyan dologra kitérni, amiről régebben vagy nem irtunk, vagy kifogásokat emeltünk.

Botorság lenne tagadni, hogy voltak évek, mikor a ligonieri intézményt több-kevesebb joggal erősen kritizálták Magyar-Amerikában és nem tagadjuk azt sem, hogy egy időben bizonyos, a vezetésbe csuszott hibákat mi is nagyon erősen sajnáltuk. Képmutatás lenne a részünkről, ha arról hallgatnánk.

Annál szívesebben és igazabb örömmel írjuk most meg, hogy a régi kifogásolni való dolgok elmúltak és hogy amig egyrészt a szeretetházban lakó védencekre minden tekintetben nagy gondot vigyáznak, másrészt az intézet gazdasági része minden kifogás fölül van.

Az ügyvezetés olyan és annyi takarékosági intézkedést hozott, hogy ma kifogásolni valót az ellenség sem találhat, már pedig Ligoniernek még azokban a sajnálatos időkben sem volt ellensége egyetlen jóakaratu magyar sem.

Az intézet vezetősége, valamint az ellenőrzésre hivatott országos bizottság olyan őszinte, olyan tiszta képet adnak a szeretetház minden ügyéről, hogy az valóban üdítőleg hat mindazokra, akiket az árvák és aggok sorsa érdekli.

Az intéző Bizottság a legapróbb részletekig beszámol és elszámol mindenről és ha minden magyar intézményt minden időben ilyen példának vezetnek, akkor sokkal kevesebb lesz a huzavona közöttük.

Az egész részletes jelentésben egyetlen szomorú gazdasági tételre találtunk.

Amig t. i. a Református Egyesület részben a befolyt tiz centekből, részben a külön kiutalt összeggel összesen \$8520.22-t adott Ligoniernek, az Intéző Bizottság ismét kénytelen az Egyesületet arra kérni, hogy a mutatózó deficitre kétezerkétszáz dollárt utaljon ki az új évben.

Ezt a terhet nem kellene az amerikai magyarságnak a Református Egyesületre róni, hanem a külső bevételeket kellene — és lehetne — ennyivel fokozni.

És ha az elszámolás és beszámolás kihív valamilyen kritikát az emberből, akkor az csupán az, hogy az intézet bevételeit nem elég erősen sürgették.

Amig egyrészt a kiadások terén egyszerű megtakarításokat végeztek, addig elmulasztották arról gondoskodni, hogy Magyar-Amerika még mindig meglevő, bár erősen megcsappant pénzforrásait kellő agitációval igénybe vegyék s ez az oka annak, hogy ma a deficitet újra a Református Egyesülettől kell kérni.

Ha az Intéző Bizottság a vezetésnek ezt a részét is megoldja, ha a bevételeket (külső testületektől és egyénektől) a lehetőségig fokozza, akkor Ligonier a szeretet munkáját erősen fokozottabb mértékben tudja a jövőben folytatni. És akik a részletes jelentést megkapták és átnézték, azok úgy érzik, hogy annak a munkának a folytatására Ligonier ismét a legteljesebb mértékben rászolgált.

Ha jogunk lenne az amerikai magyarság nevében beszélni, akkor legalább is nyilvános jegyzőkönyvi köszönetet szavaznánk az Intéző Bizottságnak, úgy az árvaház és aggmenház vezetéséért, mint a jelentésért.

Maga a Református Egyesület és a református hitélet köszönetet valószínűleg nem vár, mert az egyleti és hitközségi tagoknak érezniük kell, hogy a ligonieri szeretetház fenntartásával Istennek és embernek tett sző, nagyszerű munkát végeznek.

**HA
ÖNNEK**

Levélpapirra, Borítékra, Névjegyre, Üzleti Nyomtatványra

HA EGYLETÉNEK

Alapszabály könyvekre, Meghívóra, Belépti jegyekre, Plakátokra vagy Nyugta-könyvekre van szüksége forduljon hozzánk bizalommal

Ujságot, Könyvet, Nyomtatványt soha ne rendeljen, amig tőlünk nem kérésáránlatot.

OLCSÓN, IZLÉSESEN GYORSAN, PONTOSAN készít és szállít mindenféle NYOMTATVÁNYT az ország bármely részébe

LAPUNK NYOMDÁJA

Ha ott is félnének

Mióta Oroszországgal a diplomáciai érintkezést felvettük, a patrioteerizmusban racketeerozó társaságok újra felfestették a vörös rémet a falakra.

Ujra a hazát mentik a vörös propaganda ellen és kocsonyaszerű műreszketéssel harsogják. Hogy Moszkvából az amerikai bolsevik agitátorok pénzt kapnak.

Vajjon gondolnak-e ezek az urak és hölgyek arra, hogy a népek érintkezésében teljes kölcsönösség van és hogy amennyi vörös propagandát becsapnak nekünk mihozzánk, annyi csillagsávos propagandát fogunk mi exportálni Moszkvának?

És vajjon gondolnak-e arra, hogy mennyivel nagyobb veszedelmeket rejt az amerikai propaganda (természetesen nem hivatalos propaganda, mert az Egyesült Államok olyant soha nem ismer és mert azt sem hisszük, hogy Moszkva jelenleg gyakorolná ezt a játékot) a fennálló orosz társadalmi és gazdasági rendnek, mint az orosz propaganda minékünk?

Végre is mit dönthet meg nálunk az orosz vagy hát nem is orosz, hanem szocialista vagy kommunista elmélet?

Az elnöktől kezdve lefelé mindenki azt állítja, hogy a jelenlegi gazdasági és társadalmi rendszer átkot hozott a világra. Hogy az bűnös volt a depressió felidőzésében és azt gyökeresen meg kell reformálni.

A vélemények csak ott térnek el, hogy milyen gyökeres reformokat hajlandó egy-egy ember megpróbálni, vagyis mennyire hajlandó valaki szembenézni a rendszerben rejlő hibákkal?

Aki egészen szembe mer nézni a jelenlegi bajok forrásával, annak meg kell látnia, hogy a profit-rendszer okozta a vagyontorlódást, az igazságtalan és bünyösen buta elosztást.

Annak rá kell jönnie, hogy ez a társadalom nem azért termelt, mert el akarta látni a lakosságot az élethez szükséges dolgokkal, mert hiszen akkor nem semmisítenék meg a termelés egy részét, mikor arra szükség van, hanem azért és csakis azért termelt, hogy egyesek profitot tudjanak arról lehuzni.

Aki az igazságot meglátja és aki hajlandó gyökeres orvosságot is kóstolni, az belátja, hogy a profit-rendszert kellene eltörölni a világból.

És akik ezt belátják, azok a szocializmustól már messze nincsenek.

Az oroszokról ma már tudjuk, hogy nem élnek kommunista rendszerben.

Az embereket a munkájuk, a teljesítményeik után fizetik és ez az első, de a legnagyobb rés, amit a kommunizmus falain ütöttek.

Lassan-lassan jobbra fordul az orosz rendszer, ahogy azt eddig is tette és ma holnap szocialista állam lesz a Sovjetből.

Erre a nemzetre nézve tehát az orosz propaganda nem hozhat egyebet, mint azt a szükséges és üdvös útítást, ami felé amúgy is haladunk s legfeljebb a hatása alatt gyorsabban mozognánk.

Természetesen nem kell senkinek arra gondolni, hogy az orosz propaganda két hét alatt Sovjetet, vagy szocialista államot csinálhat az Egyesült Államokból, de ha megismerjük és üdvösek találjuk azt a rendszert, (az orosz események hatása alatt) akkor gyorsabban haladunk a szocializálás útján, amire az új deal-ben ugys ráléptünk.

Azt sem kell senkinek képzelni, hogy ha az Egyesült Államok — mondjuk a technokraták elgondolása szerint — szocialista ország lesz, hogy ugyanazokkal a kinövészekkel fogunk találkozni, amiket Oroszországban látnak.

Minden nemzet a saját fel-

fogása szerint, a saját vérmérséklete és a saját intelligenciája szerint rendezi be a gazdasági keretet, amelyben a boldogulást teljes szabadság-elkobzással tudták bevezetni, addig nálunk az a lakosság akaratóból, teljesen szabad levegőben történne.

Akik tehát olyan nagyon féltik a hazát a bolsevik propagandától, azok nem egészen őszinték, vagy nem szoktak gondolkodni.

Egyszerűen tele lármázzák az országot féligazságokkal és egész hazugságokkal, szavalnak az istentelen vörösekről, akik a tempomokkal együtt a házasságot is ellőkték az új rend útjából, akik "szabad szerelemben" élnek és akik semmiféle tekintélyt nem ismernek.

Most már lássuk, hogy mit tudnánk mi exportálni a számukra, hogy melyik félre nézve tartalmaz veszedelmesebb méltelyt a másik nemzet életfel-

fogása.

A Sovjet mindent elkövet, hogy a termelést fokozza. Azt akarja, hogy minden polgárnak minél előbb bőségesen jusson mindenből.

Miféle veszedelmes tanítás lenne rájuk nézve, ha megtudnák, hogy nálunk a termés egy részét alászántják, hogy nálunk a gyümölcsöt a fán hagyják rothadni, hogy nálunk a gyárak

munkaidejét mesterségesen levágják?

Miféle veszedelem lenne rájuk nézve, ha azt tanítaná az amerikai propaganda, hogy nálunk a törvényeket azért hozzák, hogy — megszegjék?

Hogy itt nem lövik főbe a hivatalának hatalmával hűtlenül visszaélő köztisztviselőt, mert nagy részük az alvilággal, a hivatalos gonosztervökkel van szövetségben.

Miféle veszedelem lenne rájuk, ha azt tanítaná, hogy itt csak a kiváltságos osztálynak szabad a "szabad szerelemben" gyakorolni s csak azok tudnak elválni, akik el tudnak Reno-ba utazni?

(Ma már tudjuk, hogy Oroszországban ugyan a válás könnyű és nem vesz igénybe többet egy félóránál, de nincs több válás, mint minálunk. És a gyermek-tartás kötelezettségére nálunk nál jobban ügyelnek.)

Miféle hatással lenne rájuk, ha az egyenlőségre és testvérszeretetre nevelt ifjúságot hirtelen arra tanítaná, hogy a profit jel-száva alatt ők is kezdjék egymást rabolni?

Hogy a nemzetjavadat ne osszák fel a munka arányában és a szükség arányában, hanem engedjék át annak kilencven százalékát egy kis ragadozó farkának, ahogy azt nálunk megtesszük.

Miféle hatással lenne rájuk, ha megtanítaná őket, hogy egy szervezett kisebbség ráülhet a többség fejére, hogy előírhatja

a többség erkölcsét s hogy a munkaszünet napján egy pár fanatikus, minden lében kanál erénycsász becsukhatja az összes szórakozó helyeket előttük?

Miféle hatással lenne ott, ahol a hűtlen köztisztviselő hallal bűnhődik, ha megtanítaná őket arra, hogy nálunk a köztisztviselők nagy része a nemzet javainak a legnagyobb részét ellopja? Hogy egy kormány miniszterei a nemzet olaját eladták?

Miféle hatása lenne rájuk, ha elmondanánk, hogy a dolgozó emberek gyerekei itt koplálnak és megfelelő ruhát nem kapnak, hanem inkább megsemmisítjük a gyapotot s hogy jelenleg megfelelő iskoláink sincsenek?

Mikor tudjuk, hogy Oroszországban szent a gyermek, aki a szerény lehetőségek fölét kapja meg az államtól s hogy ott minél több tudományt igyekeznek beverni a fejébe.

Miféle hatással lenne rájuk, ha megtudnák, hogy itt egy csomó crook az ura, a parancsolója az országnak és hogy azok a crookok selyemben, bársonyban, tejben és vajban, pezsgőben és törvénytelen szerelemben fürödnek, mert ravaszbabak, aljasabbak, becselenebbek tudnak lenni a többinél?

Mikor az oroszok arra tanítanak mindenkit, hogy mindenki szeresse a testvérét és mindenki minél többet igyekezzék dolgozni az állam, a társadalom, a testvérei javára.

Ha métegy az egyik nemzetre nézve, mikor egy másik rendszerben és más felfogásban élő másik nemzettel kicseréli az információit, az ismereteit, a felfogásait, akkor bizony-bizony

nagyobb veszedelem az amerikai métegy a Sovjetre, mint az orosz métegy erre az országra.

Bizonyára van, egész biztosan van ezer kivetni való azon az életben, azon a rendszeren, amit Oroszországban ismernek.

És bizonyos, hogy Amerika népe nem fogadná azt el teljes egészében akkor sem, ha ezüst tálcán hoznák át a számukra.

Megnézné, megtárgyalná, meggondolná és ha látna benne valamit, ami jobb, szebb, kíváncsibb, mint a morganok, a wig-ginek, meg a többi crookok uralma, akkor azt átvénné a nemzet számára. A többit biztosan ott hagyná.

Nem kell tehát olyan nagyon remegni, mikor bolsevik propagandáról beszélnek, mert van ebben a nemzetben annyi józan-ság, hogy a felkínált propagandát megvizsgálja, mielőtt a "hook-line-sink"-et lenvelné.

Vizsgálat szem előtt kell tartani, hogy minél sürűbb és közvetlenebb lesz az érintkezésünk a Sovjettel, annál erősebb "amerikai propagandát" exportálunk mi is hozzájuk.

És hogy amennyire nálunk szükséges megvizsgálni a vörös rendszer áldásait, annyira lesz kénytelen védekezni a Sovjet is az amerikai rendszer "áldásainak" a hatása ellen.

S minthogy nálunk a vörös propaganda ellen leginkább és leghangosabban a kiváltságos osztály tagjai beszélnek, lassan gyanút fog a nemzet, hogy talán nem is annyira a nemzetre jelentene csapást, ha az orosz ügyekkel közelebbről megismerkednénk, mint a — kiváltságos osztályra.

Ne lásson senki rémet, ne

A leopárd foltja

Azt mondják, hogy a leopárd nem tudja a foltjait megcserélni, hogy a farkas nem tud báránnyá változni.

Akik ezt nem tudták vagy nem hitték, azoknak jó lesz Pennsylvaniát az önmagát büszkén Keystone State-nek nevező államot és annak korrupt törvényhozását figyelni.

Nemrég megírtuk, hogy "mozog a föld", mert Pennsylvanía törvényhozása előtt egy csomó olyan szociális javaslat feküdt, amelyre azelőtt nem is mertek abban az államban gondolni.

Előre tudta mindenki, hogy Pinchot kormányzó egyszerű javaslatai változtatás nélkül nem mehetnek a törvényhozáson keresztül, mégis megdöbbenő az a silány eredmény, amit a javaslatok elérték.

Az alsóház megszavazta majdnem valamennyit, mert érezték, hogy Pinchot az állam népének

valóan senki be a rémítetésnek, semmiféle veszedelmet nem jelent nekünk, szegény, küzdő, ki-semmizett nincstelenekre, ha megismerjük, hogy Oroszországban hogy élnek.

Mert ha azt látjuk, hogy az a rendszer rosszabb, ostobább, aljasabb, erkölcslenebb, akkor biztosan nem fogjuk átvenni.

Ha pedig azt látjuk, hogy vannak benne értékek, akkor azokat átvesszük, a többit meg otthaggyuk.

És ki van köztünk, aki azt merné állítani, hogy az amerikai tőkés rendszert érdemes lenne teljes egészében az oroszoknak átvenni?

a nevében beszél és cselekszik.

Az állami törvényhozás szénátusában azonban még azok ülnek, akik ott nyíltan, az úccalányok szemérmelenségével a nagytőkét szolgálják és a felsőláz mindent elblokkolt, amit megszavazott az alsóház.

A legkiszámítottabb aljassággal, a legkihívóbb szemtelenséggel kitérték még az alól is, hogy a javaslatokat tárgyalják, mert a különböző bizottságokban kivégezték azokat, mielőtt lehetett volna felettük a nyílt fórumon tárgyalni.

Az aggodor nyugdíjra vonatkozó javaslat csuszott egymagában keresztül, de azt is alaposan megnyúzták előbb azok a törvényhozók, akik nem is tagadják, hogy ők egytől-egyik bérben és zsoldban a nagytőkét szolgálják.

Pinchot most arra gondol, hogy megegyezzen összehívja a törvényhozást rendkívüli ülésre, amit persze az államban a legtöbben nem tartanak helyesnek.

A tőke képviselői természetesen elvből nem tartják a tervet helyesnek, a liberális elemek pedig azt mondják, hogy az új kísérlet is eredménytelenül fog végződni.

Mégis hiba lenne, ha a kormányzó a szándékától elállna.

Az ősszel választások lesznek az államban s jelenleg talán eléggé fel van ébredve a lakosság, hogy a választások és a jelöltek iránt némi érdeklődést mutasson.

Ha a kormányzó közvetlen a választások előtt hívna egybe a korrupt csordát és közvetlen a választások előtt kényszerítene az állam szenátusát, hogy a szociális javaslatokat kivégezzék, okulna belőle a polgárság. Meglátja, hogy kik ülnek a törvényhozás házában és meglátja, hogy akik benn ülnek, azok kiket szolgálnak.

A liberálisok kifogása az, hogy félmillió dollárba kerülne a show down, anélkül, hogy a kormányzó a javaslatait keresztül tudná ebben a korrupt törvényhozásban hajszolni.

Ha egy félmillió dollárt elköltene arra, hogy a törvényhozókat bemutassák a maguk becselene mivoltában a szavazóknak, olcsó tandíjat fog a Keystone népe fizetni.

Remélhető, hogy a harcias kormányzó nem fog a szándékától elállni és a Mellonok meg a többi milliárdos crookok szolgálatában álló szenátorok kénytelenek lesznek leopárd foltjait megmutatni a szavazó polgárságnak éppen akkor, mikor újra kell nekik, újra alkalmuk van szavazni.

Ha már a leopárd nem tudja foltjait megcserélni, akkor fontos, hogy azokat megismerje a polgárság és ne bízza a sorsát vadállatokra, akik a szemérmes utolsó maradvékát is levetették a most bezárult törvényhozási ülésen, mikor urukat, parancsolójukat és gazdájukat olyan odaadással szolgálták.

Uj Deal és új szellem van az országban és mindez nem fog semmit érni, ha nem lesz új deal minden vonalon, ha csak a szövetségi kormányzat fogja a népet szolgálni.

Mert akkor a korrupt nagytőke az államok törvényhozásiában minden igazi reformot elgáncsol.

Pennsylvanía választói jól teszik, ha az eseményeket szoros figyelemmel kísérik és ha szükség esetén, alkalmas időben megszólalnak, hogy a kormányzót a törvényhozás rendkívüli gyűlésére rábíráják.

Ha nincs is joga a kormányzóknak, hogy a korrupt gazembereket a szenátusból kiverjék, az módjában áll, hogy színvallásra kényszerítse őket, amit decemberben megtettek.

A nép azonban feledékeny és jó lesz ezt a nyár folyamán, közvetlen a szavazások előtt újra megtenni.

A Lucky Strike elhozza önhöz

The Metropolitan Opera

MINDEN SZOMBAT DÉLUTÁN A RADION

E szombat délutáni, egyenesen a new yorki Metropolitan Opera Házból jövő radio műsorokkal, tisztelünket igyekezzünk kifejezni Amerika vele-született jó ízlésével szemben... azzal a jó ízléssel szemben, amely olyan tulnyomó mértékben vette pártfogásába a Lucky Strike-ot... Mi azt hisszük, hogy a Lucky az élet jobb

dolgai közé tartozik, mert ennek a finom cigarettának a készítéséhez mindig a legfinomabb dohányokat használjuk és csupán a közép leveleket... Szabad azt remélnünk, hogy mialatt a Metropolitan műsorait élvezi ezt az élvezetet még megtetézi azzal, hogy rágyújt egy Luckyra!

A Metropolitan Operaház
Cyémánt Patkójából
New Yorkban

Most szombaton délután 1 óra 40 perckor, Eastern Standard Time, a NBC vörös és kék hálózaton, a LUCKY STRIKE a new yorki Metropolitan Opera Társulatot fogja továbbítani a radion a "Die Walküre" című teljes operában,

Mindig a legfinomabb dohány

és csupán a közép levelek

A Termés Legjava

NEM az alsó leveleket
—ezek selejtes minőségűek

Copyright, 1934, The American Tobacco Company.

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1-3222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan
Under the Act of March 3, 1879.

AZ ISTENT KORRIGÁLJÁK

Németországban a kormány korrigálja az Alkotó munkáját.

Amig az egyik kezükkel a mellüket verve keresztény (német keresztény) erkölcsöket hirdetnek, addig a másik kezükkel előveszik a kést és belevágnak az ÉLETBE, magtalanítják azokat, akiknek a létezése nem előnyös a számukra. Vagy — és ez a legvalószínűbb, — akiket meg akarnak büntetni.

Újév óta érvényben van a Nazik hirdett törvénye, újév óta működnek azok a törvényszékek, amelyek "a társadalomra nézve káros" egyénektől a nemzés jogát mindörökre megvonják.

Természetesen azt állítják, hogy csak azokat magtalanítják, akik betegek és akiknek a betegségét örökölhetnék az utódok. De százat tehetünk egy elen, hogy ez a törvény rémségek eszköz lesz a mindenkori hatalom kezében s hogy azzal visszaélnék nagyon sok esetben.

Akiket a vallás és az Isten gondolata vagy fogalma nem tart vissza tőle, hogy a teremtsék így belekontarkodják, azok az első pillanatra talán ezt a magtalanítási műveletet helyeslik.

Végre az örökölhető betegségekkel születendő gyermek a társadalomra és sok esetben saját magára is tehet.

Ez azonban csak az első része a dolognak.

Az öröklést még nem tulságosan ismerjük és így nem tudjuk, hogy kinek milyen lesz az utóda. Még akkor sem, ha az öröklhető és ma gyógyíthatatlan betegségekben szenvedne.

Azt sem tudjuk, hogy a magyógyíthatatlan betegséget nem-e tudják holnap gyógyítani az orvosok és nem tudják-e legalább megakadályozni az öröklést.

Az idioták, a korlátolt szellemi képességgel megáldott vagy megvert emberek néha ugyan korlátolt utódokat hoznak a világra, de — nem mindig.

Es ki mondja meg, ki mondhatja meg közülünk, hogy a korlátoltaság hol kezdődik, hogy az ép agyvelő hol végződik?

Es ki mondhatja meg, hogy mennyi szellemi épség szükséges az elégedett élethez?

Igaz, hogy a korlátolt emberek a modern technikai fejlettség korában esetleg koloncot képeznek a társadalom nyakán, erre azonban az élet a jogukat megadta.

Ki tudhatja, hogy a korlátolt embertársak nem-e több örömet találnak az életben és végre az élet célja nem az, hogy a társadalomnak a helyzetét könnyítsék, hanem az, hogy az egyének minél több boldogságot tulajdonítsanak maguknak.

A Morganok, a királyok, a fejedelmek sokkal több szellemi képességgel rendelkeznek, mint esetleg azok a korlátolt emberek,

akiktől a nemzés jogát Németországban ezentul megvonják.

Ki tudná megmondani, hogy nem-e nagyobb teher Morgan a társadalomnak, vagy a német császár gyerekei, mint azok a szegény, kis szellemi tehetséggel rendelkező emberek, akiktől az élet jogát elveszik az új német törvények?

Az ugynevezett anti-szociális egyénektől, a társadalom ellen-ségeitől, a megrögzött gonosz-tevéktől is elveszi az élet jogát Hitler országa.

De ki tudhatja közölünk, hogy mi az a bűn, ami ezt a büntetést érdemli?

Hiszen az erkölcsről, tehát a bűnről is változik az emberiség fogalma. Amit tegnap bűnnek tartottunk, az ma esetleg erény a szemünkben és ami tegnap erény volt, azt ma súlyosan büntetik.

Ezer kérdés tódul az agyve-lőnkre, mikor azt halljuk, hogy így belevágnak a teremtés ügyé-be és nem nyugtat meg, ben-nünket az, hogy a nemesített, a mesterségesen tenyésztett állatokra és növényekre mutatnak.

EEgyszer már rámutattunk ezen a helyen, hogy amig a kö-vérre és nagyra nevelt yorkshire vagy durak sertés a mi szem-pontunkból lehet nagyon jó, ad-dig az élet szempontjából nyo-morékok neveltünk belőle, mert a kóvér sertés nem tudná az er-dőben az élelmét megszerezni. A "nemesített" fajtehenek egy-szerűen betegek, mesterségesen deformáltak, azért adnak sok te-jet.

Az utódálás kormányozása hát kiteremtett bizonyos változások-at, amelyek kíváncsok (az állatokban és növényekben) elő-tűnk, de nem tudjuk, hogy meny-nyire kíváncsok az állatok és növények szempontjából, ame-lyeknek a teremtésbe emberi kezekkel belenyúltunk.

Éppen úgy nem tudhatjuk, hogy az ilyen módon nemesi-tett ember-alanyok milyen utó-dokat adnak majd a világnak.

Es ha mindezen aggodalmak nem állnának a gyalázatos műtét utjába, akkor is lenne valami, ami megtiltáná a számunkra, hogy akárhol kísérletezzünk a dologgal, ahol az emberi szabad-ságból még valamit megőriztek a nép számára.

Ki biztosít róla bennünket, ki biztosít róla akárkit, hogy a hatalmasak nem élnek vissza ezzel a dologgal?

Hiszen egyenesen meggyanu-sítják, joggal és alaposan gya-nusítják a Hitler kormányt, hogy tisztán ebből a szempontból, tisz-tán politikai szempontból siet-tek úgy ezzel a törvénnyel.

Az emberi élet céljaként sem-mi egyebet nem látunk, mint amit ösztönösen hoztunk a vi-lágra magunkkal, a fajfenntar-

AZ ELNÖK SZÜLETÉSNAPJÁT

Öszinte melegséggel ünnepli az egész ország és senki nem kívánja egy hálás nemzet elismerését bíráltni. Ha valaki, akkor Roosevelt igazán megérdemli a köztársaság háláját, amely olyan spontán módon nyilatkozik meg az országiszerte rendezett elnöki bálokból.

Nagy szerencse azonban, hogy ezuttal igazán demokrata elnöke van az országnak, mert hasonló egyéni ünneplés kisebb kaliberű és másfajta hajlamu ember fejt nagyon könnyen elcsavarná.

Nem szabad elfelejtenünk a diktátorok korszakában, hogy a régi görög és római köztársaságok szabad népei szintén hálátelt örömnapijaikban ragadtatták el magukat a legszerencsétlenebb tulzásokba, amelyekben aztán vezéreikből césárokat és abszolút uralkodókat csináltak.

Remélhető, hogy ez a nemzet a jelenlegi ünneplésekkel meg fog elégedni és nagyobb szabású demonstrációt csak akkor rendez az elnök mellett, mikor — újra választás lesz ebben az országban, vagy amikor Roosevelt bu-csuzik a Fehér Háztól.

(Érdekes lenne megtudni, hogy mit gondol az őszinte ünneplés napján Herbert Hoover, aki a Fehér Házból megközelíthetetlen nagyság volt, de akinek a szü-letésnapját bizony csak három soros hírekben közölték az ujsá-gok.)

A KORMÁNY PÉNZÜGYI

programjának nagy győzelme nem azt jelenti, hogy nincs hiába a programnak, hanem azt, hogy jobb programot senki nem tud adni s hogy nagyjában és alapjában az egész Roosevelt program még ma is bírja a nem-zet osztaltal bizalmát.

Kétezer millió dolláros alapot biznak a pénzügyminiszterre, hogy azzal teljesen titokban — az elnök utasításai szerint — operáljon s hogy annak kezelésé-ben senki semmi módon ne gá-tolja.

Ez a titkos alap arra lesz jó, hogy a kormány a dollárt a nem-zetközi viszonylatban olyan ér-tékben tarthassa, amilyent szük-ségesnek és hasznosnak lát a számunkra.

Ha a dollár ára magasra szö-kik a nemzetközi piacon, akkor a kormány korlátlan mennyiségben aranyat — vagy külföldi pénzt — kezd vásárolni, vagyis sok dollárt kínál eladásra, hogy annak az árát lenyomja.

Ha azt látnák, hogy a dollár nagyon olcsó, akkor elkezdene-k

tást.

Aki magtalanít bennünket, az az egyetlen komoly emberi cél-tól foszt meg bennünket örökre.

Természetes, hogy egészséges emberek (és beteg emberek) ir-tózní fognak ettől a rettenetes sorstól és mindent elkövetnek, hogy szembe ne kerüljenek ez-zel a törvénnyel.

Es ha a nyugalom és bizton-ság ára az lenne, hogy be kell hódolni akármilyen rendszernek és akármilyen kormánynak, ak-kor a rettegő emberiség meg fogja azt tenni, ha a kormány kezében lesz az operálás hatal-ma.

Ha semmi érv, ha semmi ér-zés, ha semmi logika nem szól-na ez ellen a törvény ellen, akkor ez az egy, a visszaélés lehetősé-gé elég lenne hozzá, hogy ne adják azt az emberek soha egyet-len kormány kezébe sem. Amint-hogy önként, szabad államban azt nem tennék.

Csak egy örült gonosztevők által kormányzott államban le-het elképzelni azt, ami valóság lett a német birodalomban új-évkor, hogy az emberek száz-ezeit magvesztésre itélik.

dollárt vásárolni, ami természetesen az áremelkedést hozza ma-gával.

Hasonló alappal bír az angol kormány, amely az angol font árát régen így szabályozza.

AMIG CSAK AZ ANGOL

kormány rendelkezett ilyen nagy titkos alappal, addig nem-csak azt szabták meg, hogy mennyi legyen az angol font ára, hanem azt is, hogy mennyi le-gyen a dollár ára. Vagyis a mi pénzünk nemzetközi értékét Anglia szabályozta.

Es Angliának mindig az volt az érdeke, hogy a dollár értéke magas legyen, hogy a külföldi vevők olcsóbban kapjanak angol fontot, mint amerikai dollárt, mert akkor inkább vásároltak Angliában.

Ezért távoztunk az aranyvalu-táról s ezért kért az elnök ilyen nagy összeget, hogy a dollár ár-folyamatát a mi kormányunk sza-bályozza, ne pedig az angol kor-mány.

Nem lehetetlen, hogy most titkos és elkieseredett pénzügyi háboru következik a két nemzet közt, minthogy azonban Anglia előbb-utóbb belátja majd, hogy ez az ország pénzügyileg erő-sebb és hogy most nem egy ra-koncatlan congressussal, hanem egy egységes erős kormánnyal áll szemben, valószínű, hogy a jobb meggyőződés jut diadalra és a pénzügyi háborút elkerülik.

Ebben az esetben az év folya-mán a világ összes pénzeit való-szerűleg ismét aranyvalutára fogják helyezni.

TERMÉSZETES, HOGY A TÖBBI

nemzetek is kénytelenek lesz-nek a pénzeiket átértékelni, mert ha mi a dollár aranytartalmát a felére süllyesztjük, Németország, Magyarország, meg a többi ál-lamok kénytelenek lesznek önvé-delemből a példát követni.

Japán kormánya már be is je-lentette, hogy amint az Egyesült Államok megszabja a dollár aranytartalmát, a yen követni fogja a példát.

Előbb-utóbb visszatér hát nagyjában az a viszony a dollár és a többi pénzegységek közt, ami régen volt. Akiknek tehát Magyarországon pengő vagy-onuk lenne, azoknak nem kell tulságosan aggódni, mert a ma-gyar pénz — bár normálisan aranyvalután van — kénytelen lesz az angol font és a dollár után igazodni.

Meglepő volt, hogy a kormány javaslata olyan nagy többséggel győzött a senátusban, de meg-lepő volt az is, hogy Wheeler hírhedt ezüstjavaslata csak két szavazaton bukkott el. A Wheeler javaslat sikere azonnali nagy in-flációt hozott volna a nyugati (ezüstöt bányászó) államok ja-vára.

Az elbukott Wheeler módosi-tás nagy népszerűsége arra en-ged következtetni, hogy az in-fláció törekvésekkel még a kor-mány nem számolt le és ez min-den vonalon meg fog ezután is nyilatkozni.

ÉRDEKES AZ A REPUBLIKÁNUS

javaslat, amely a dollár arany-tartalmának a leszállításával nyert kétezer milliót a veterán-bónusz azonnali kifizetésére szán-ta, amit Pennsylvania konser-vatív senátora, Reed nyújtott be a felső házban.

Nyilvánvaló lett ezzel a javas-lattal, hogy a republikánus párt nem a kormány jogos és méltá-nyos kritikájával akarja az or-szág bizalmát újra megnyerni, hanem a szavazók millióinak a megvesztegetésével akar újra be-jutni a hatalomba.

Ugyanaz a gang, amelynek Reed az egyik vezére, tavaly még elkieseredetten küzdött az

ellen a hadisarc ellen, amit a légio vetett ki az országra és mit végre Rooseveltnek volt "nerv"-je levágni.

A veteránok érzik, hogy a re-publikánus párt az ő szavazatai-kat akarja megvenni és szerény-nek egyáltalán nem mondható új követelésekkel léptek fel a con-gressusban.

Eltelkintve attól, hogy vissza akarják adni a nyugdíjat mind-azoknak, akiktől azt megvonták és akik nem a harctéren, hanem évekkel a háboru után szereztek betegséget, most nyugdíjat kér-nek minden elhunyt veterán öz-vegyének és árvájának. Es látva a republikánus párt desperált manőverét, el lehetünk rá ké-szülve, hogy egy gyengébb kor-mány újra nagy koncessziókat ad a légiónak.

NEMRÉG AZT IRTAM

ebben a rovatban, hogy az el-nök és a kormány nem akarhat-ja a CWA munkáját abbahagy-ni, hanem csupán azt akarják, hogy megnyilatkozzék az ország közvéleménye és a congressus.

Miután az most megtörtént, az elnök kilencszázötven millió dollárt kér a congressustól, rész-ben azért, hogy a CWA májusig üzembem maradhasson, részben azért, hogy a kormánynak öt-száz millió dollár álljon rendel-kezésére — előre nem látható és később szükségesnek mutakozó segélyre.

Roosevelt állítólag abban bi-zik, hogy a mezei munkák meg-indulása és az ipartelemek mel-kező üzeme májusra feleslegessé-kedő a CWA-t és az ötszáz mil-lió dollár meg fog a jövő őszre maradni.

Valószínű, hogy az elnök re-ményei — ha tényleg remél ilyesmit — nem fognak bevalni és a CWA be nem látható időki-gig fog működni.

Sokan azt hiszik, hogy a meg-nyilatkozó és egyre erősebbé váló tömegnyomás, amely a se-gélymunkák folytatását kívánja, arra fogja később a kormányt kényszeríteni, hogy — pénzt verjen.

Még tavaly engedélyt adtak a kormánynak, hogy amennyiben az szükségesnek látszik, három-ezer millió dollár ára papírpénzt nyomasson és az elnök ezt min-dig megteheti.

A MULT HÉTEN EZERMILLIÓT

kért kölcsön a kormány a pénzpiactól és láthatólag három-szor annyit is minden nehézség nélkül kapott volna.

Ezentul havonta átlag ennyi pénzre lesz szüksége a kormá-ny és amilyen nagy mértékben fogja a pénzt a kormány kölcsön-venni, olyan nagy mértékben fogjuk az infláció hatását érezni.

A kormány által kölcsönvett pénznek legnagyobb része azpnna-lebejt a forgalomba — közmu-kák, közegélyek és farmer-bó-nusok útján — és ma már kon-servatív elemek is azt hiszik, hogy a nyár "boom" lesz az országban.

Ez különösen akkor elkerülhe-tetlen, ha a kormány tényleg fö-dőzet nélküli papírpénzt fog há-mor milliárd értékben nyomatni, amit csak a viszonyok gyors és természetes javulásával tudnának elkerülni.

Az elnök egy rendelettel az erdő-tisztogatók (CCC) hadsere-gének az életét ismét meghos-zsabbította egy esztendővel s ez is egy negyedmillió embert von ki a munkátlank nagy és szo-moru piacáról, hogy szintén na-gyobb összegű pénzt juttasson forgalomba.

A CWA-BAN MÜTATKOZÓ GRAFT

elől nem dugta a fejét a kor-mány a homokba (ahogy azt az olajlopások idején a republikánus

kormány próbálta), hanem azon-al a legerélyesebb vizsgálatot rendelték el az egész országban.

Minthogy azonban az utólagos vizsgálat soha nem ér sokat, a kormány arra is gondolt, hogy a gyanusabb helyeken azonnal mentesítse a graft-től e nagyszé-rű intézményt.

Katonai mérnököket rendelték ki a városok tucatjaiban, hogy a munkát kivegyék a civil politi-kusok, a helyi grafterek kezéből, aminek nagyon kevés helyen örülnek.

A Roosevelt adminisztráció most már a második esetben mutatta meg, hogy sem graftelni nem akarnak, sem a graftet tür-ni nem fogják és bármilyen lesz az új deal egyes részleteiről az or-szág véleménye, a tisztességre való törekvést elismeréssel adóznak a kormánynak.

A CWA munkásai tehát egyelőre itt-ott csak heti 24 órát dolgoznak, de legalább azíránt nyugodtak lehetnek, hogy a mun-ka nem fog május előtt egészen megszűnni, sőt minden valószí-nűség meg van rá, hogy azt ál-landóan fogják folytatni.

MIUTÁN A PÉNZÜGYI

programot megszavazták, most már a kisebb fontossággal bíró kérdések jönnek a congressus-ban tárgyalásra és minél kisebb fontosságú dolgokról fognak be-szélni, annál hosszabban és el-kieseredettebben fognak vitat-kozni.

A congressus ülését a kormány befolyása uralja és a kormá-nynak igazán mindegy, hogy meny-nyit és mit beszélnek például a posta költségvetéséről, amíg a kétezer millió dolláros titkos alapot vita nélkül megszavazzák.

A haditengerészet és a hadse-reg ügye nem ad sok vitára al-kalmat, mert a jelenlegi fenye-gető nemzetközi hangulatban senki nem fogja komolyan meg-próbálni, hogy a navy költségve-tését levágja.

Bizonyos, hogy a kért, körül-belül ezer új repülőgépet is meg-adják a nemzetvédelem számára.

Az egész világ azon van, hogy Japánt kijózanítsa a nagyzási mániából s azért építi ki a kor-mány a navyt olyan nagyra, ami-lyent a londoni egyezség engedé-lyez a számunkra s azért — meg-y Roosevelt a Hawaii szige-tekre, mikor a congressus ülés-szaka bezárul.

NAGYOBB ÉS HEVESEBB VITÁKAT

várhatunk a hírhedt Tugwell-Copeland bill tárgyalásának a so-rán, mikor az orvoság és élelmi-szer gyárosok akarják megfé-kezni.

Minthogy ezek a termékek ha-zug hirdetéseikért sokat fizetnek a lapoknak és magazineknek, az egész ország sajtója hónapok óta erősen és aljasul kritizálja a hi-rhetté vált javaslatot.

Nem kis vitára fog alkalmas

adni a kormánynak az a törek-vése, hogy a nemzet érintkezési eszközeit, a távírda és telefon, valamint a rádió vállalatokat egyesítse és azt szövetségi ellen-őrzés alá helyezze.

Nincs rá semmi szükség, hogy két távírda legyen az országban, mikor egy is elég lenne és ha a két vonal egyesül, akkor a távírda szolgálat költségeit egy harmadával le tudnák szállítani.

A telefon-vállalatoknál is lát-ták, hogy az államok nem bir-nak az ellenőrzéssel, hogy azok szabadon rabolnak, mert az ál-lami Public Service bizottságokat megvásárolják.

Akármenynyit irnak és beszél-nek hát majd, hogy a kormány despotikus hajlamokkal cenzurát akar csinálni, a valóság az, hogy erre a szövetségi ellenőrzésre nagy szükség van.

A NRA FELETT IS SOKAT

fognak vitatkozni, amit a sená-torok már alaposan megkezdtek, de Roosevelt a vita méregfogát kivette, mikor intézkedett, hogy a NRA, adminisztrációja ellen fellebbezni lehet a Federal Trade Commissionhoz, a Johnson ge-nerális nagy mérgére.

A NRA viták során erősen fog-ják a harminc órás munkahet követelni és sok szó esik majd arról is, hogy az állítólag mini-mum munkabérek, amiket a code-okba felvettek, a tüke erő-szakossága maximális fizetések-ké változtatta.

A bankárok is akarnak egy os-tromot indítani a "Securities Act" ellen, amiről egy-két héten belül bővebben fogok írni ebben az ujságban.

A kormány esetleg követelni fogja, hogy a tőzsdei helyezé-ke szövetségi ellenőrzés alá, ami szintén nagyon üdvös lenne.

Persze a régi rend hívei — és profitolói — minden kormány-beavatkozást elleneznek és arra hivatkoznak, hogy nagy bürok-rácia fog kiépülni, de mikor a magánvállalatok bajba jöttek, jeezeg könyörögtek pénzért és be-avatkozásért az országnál és a kormánynál.

Az utolsó öt év tapasztalatai és különösen a kiderített bank-és bankáralkalások arról győztek meg mindenkit, hogy minden kormány-beavatkozás csak hasz-nára lehet a lakosságnak.

A GAZDASÁGI HELYZET

bár lassan, de állandóan javul az országban. Mindenfelől a bi-zalom hangján jelentik, hogy a viszonyok javulnak és talán meg-nyugtató, hogy az nem tulsá-gos gyorsan történik.

A nehéz ipar a mult héten 35 százalékos üzembem volt, ami azonban nem osztott meg egyen-letesen az iparban.

A legkevesebbet Pittsburgh környékén dolgoztak, ahol a vas-ipar nehezebb termékeit gyárt-

(Folytatás az 5-ik oldalon.)

THE KANAWHA VALLEY BANK CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

EZ A HATALMAS PÉNZINTÉZET
66 EV ŐTA SZOLGÁLJA BECSÜ-
LETTEL ÜGYFELEI ÉRDEKEIT

Érezze magát biztonságban s
helyezze el megtakarított pén-
zét az állam legerősebb bank-
jai egyikében. Külföldi osztálya
teljes felelősség mellett utal át
pénzt a világ bármely részére.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA-
HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI
ÜGYEK SZAKSZERŰ ELINTÉZÉSE.

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

ják, a legtöbbet Cleveland kerületében, ahol autókalkitrészeket csinálnak.

Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak.

Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak.

Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak.

Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak.

Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak.

Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak.

Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak. Az autókalkitrészeket csinálnak.

A MULT HÉTEN AZ ÉRTEKEK

erősen hullámoztak, különösen azért, mert azok a kormány pénzügyi politikájához igazodnak, de azért általában minden érték fel-felé ment.

Emelkedtek a terményárak, különösen okokból.

A buza és más kalászos termény ára leginkább azért ment fel, mert a délnyugati államokban, Kansasban és Texasban nagy szárazság van, a sertés és a marha ára inkább azért, mert az indokolatlanul alacsony volt.

A farmer nem sokat törődik vele e pillanatban, hogy az árak mért emelkednek, mindegyre segít rajta, ha meglevő termését tisztességesen árón adhatja a piacra.

Nem volt ilyen kedvező a mult hét a munkásra, bár az autókalkitrészeket csinálnak.

A gyárak a code-ban megállapított minimális munkabérekkel mindenfelé visszaelnek és ugyanazt teszik — a munkásszervek beleegyezésével — a széniparban.

Ez természetes minden vonalon sztrájkokat eredményez s míg a keményszéniparban jelenleg huszonegyen sztrájkolnak, a különböző kisebb iparágakban a mult hétben hatvanen voltak bérharcban. A legtöbbet a new yorki szállodai és éttermi alkalmazottak sztrájkjával foglalkoztak az újságok.

AZ EGYES ÁLLAMOK

politikai és szociális hullámvégeiben nem sok gyönyörűséget lehet találni.

Pennsylvániában erősen ellenzik, hogy Pinchot a törvényhozást rendkívüli ülészakra hívja össze és a michigani kormányzó hasonló szándékának szintén nem örülnek.

Valószínű, hogy egyik állam sem tudja meggátálni a kormányzókat szándékaik végrehajtásában és botrányokkal telt, szomorú és eredménytelen cirkuszoknak leszünk a tanúi, mert mindkét állam felsőházát a közszolgálati vállalatok zsebeiben levő bérecek uralják.

New York állam szenátusának republikánus többsége szintén ellene fordult a kormányzónak, aki a villanytrusztot akarja megfékezni és nem akarják lehetővé tenni, hogy a városok közszolgálati vállalatokat csinálhassanak maguknak.

A villanytrusztot egyébként ezuttal nemcsak az államok politikai bűnkronikáiban szerepel erősen, hanem a NRA-nál is halálos csapást akar mérni a közvilágításban levő üzemekre.

Városok, megyék és államok tudvalevőleg azért építettek maguknak villanytelepeket, hogy a villanyt olcsóbban adhassák, mint amennyit a magántulajdonban levő trusztok lenyuztak a fogyasztókról. A villanytruszt most nem akar egyebet, mint hogy a NRA egységes árat állapítson meg a code-okban.

hajtásában és botrányokkal telt, szomorú és eredménytelen cirkuszoknak leszünk a tanúi, mert mindkét állam felsőházát a közszolgálati vállalatok zsebeiben levő bérecek uralják.

New York állam szenátusának republikánus többsége szintén ellene fordult a kormányzónak, aki a villanytrusztot akarja megfékezni és nem akarják lehetővé tenni, hogy a városok közszolgálati vállalatokat csinálhassanak maguknak.

A villanytrusztot egyébként ezuttal nemcsak az államok politikai bűnkronikáiban szerepel erősen, hanem a NRA-nál is halálos csapást akar mérni a közvilágításban levő üzemekre.

Városok, megyék és államok tudvalevőleg azért építettek maguknak villanytelepeket, hogy a villanyt olcsóbban adhassák, mint amennyit a magántulajdonban levő trusztok lenyuztak a fogyasztókról. A villanytruszt most nem akar egyebet, mint hogy a NRA egységes árat állapítson meg a code-okban.

A villanytrusztot egyébként ezuttal nemcsak az államok politikai bűnkronikáiban szerepel erősen, hanem a NRA-nál is halálos csapást akar mérni a közvilágításban levő üzemekre.

Városok, megyék és államok tudvalevőleg azért építettek maguknak villanytelepeket, hogy a villanyt olcsóbban adhassák, mint amennyit a magántulajdonban levő trusztok lenyuztak a fogyasztókról. A villanytruszt most nem akar egyebet, mint hogy a NRA egységes árat állapítson meg a code-okban.

A villanytrusztot egyébként ezuttal nemcsak az államok politikai bűnkronikáiban szerepel erősen, hanem a NRA-nál is halálos csapást akar mérni a közvilágításban levő üzemekre.

MOST ADTA BE A SENÁTUS

választási bizottsága a louisianai szenátor választásáról a jelentését és nem talált szavakat, hogy az ottani korrupciót megfélemezt.

Ugyancsak most voltak az állam legnagyobb városában, New Orleansban a polgármesteri elöválasztások, amik országos győzelembe fulladtak.

Még a hirhadt és szomorú emlékü "carpet-bagger" korszak korrupcióját is súlyosan megszegyénítő visszaélések melegegyává tette Louisianát Long szenátor.

Missouri állam törvényhozása is díszes helyet vívott ki magának a rakoncátlan és zabolátlan grafit terén, de végre a négy hónap után át tárgyalta italtörvényt ott is megcsinálták. A törvény nem szerencsésebb semmivel, mint a többi államok ilyen törvénye.

Némi elégtételt csak az új new yorki adminisztráció az a polgármesternek, amely éppen olyan tisztogatásra és tisztaságra törekszik, mint a Roosevelt adminisztráció az országban.

A mult hétben az egész nemzet megrendítették a kipattant fegyverállapotok, amelyek még a hirhadt Tammany uralom közismert bűneit is erősen túltették.

A Tammany uralom grafitel és korrupcióval itatott kormányzatán annyira megdöbben újra meg újra a lakosság, hogy La Guardianak nem lesz nehéz a radikális reformokat keresztül vinni az ország első városában.

A NEMZETI BÜNKRONIKA

legvéresebb tételét a mult hétben Kentucky szolgáltatta, ahol egy néger fiut meglincselték.

Szomorú elégtétel, hogy a lincselés nagy felháborodást keltett az államban, ahol őszintén látszanak a tettesek megbüntetését követelni.

A néger fiut gyilkossággal vádolták s így hiányzott a déli államok lincselőinek a szokásos kifogása, hogy a fehér női becsület védelmében vált vadállattá a csöcselék, mikor a néger megölte.

A st. pauli emberrablás áldozatát még nem engedték szabadon s kérdéses, hogy nem-e gyilkolták meg a gangsterek, mikor látták, hogy az egész ország szövetségi rendőrsége mozgósítva lett ellenük.

A chicagói gyilkos orvosnő hirhadt perének a csemegéjétől elesett a közönség, mert ónagysága a tárgyalások során beteg lett, de szerencsére már annyira jobban van, hogy bail alatt a szabadon bocsátását kívánják.

A mult hétben elfogott harminni ügye nyilvánosan bizonyította, amit ugyis tud mindenki, hogy az ügyvédek állandó összeköttetésben és szövetségben állnak az alvilággal, mert Dillinger titkos szövegű sürgönyt kapott chicagói ügyvédjétől.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

követelni.

A néger fiut gyilkossággal vádolták s így hiányzott a déli államok lincselőinek a szokásos kifogása, hogy a fehér női becsület védelmében vált vadállattá a csöcselék, mikor a néger megölte.

A st. pauli emberrablás áldozatát még nem engedték szabadon s kérdéses, hogy nem-e gyilkolták meg a gangsterek, mikor látták, hogy az egész ország szövetségi rendőrsége mozgósítva lett ellenük.

A chicagói gyilkos orvosnő hirhadt perének a csemegéjétől elesett a közönség, mert ónagysága a tárgyalások során beteg lett, de szerencsére már annyira jobban van, hogy bail alatt a szabadon bocsátását kívánják.

A mult hétben elfogott harminni ügye nyilvánosan bizonyította, amit ugyis tud mindenki, hogy az ügyvédek állandó összeköttetésben és szövetségben állnak az alvilággal, mert Dillinger titkos szövegű sürgönyt kapott chicagói ügyvédjétől.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

végleg terrorizálták és a legelősebben leszögezték, hogy Hitler alatt a német császári ház számára nincs visszatérés. Pár hónapja még a Hohenzollernek Ifjalt erősen és tüntetően támogatották.

FRANCIAORSZÁGBAN BOTRÁNYOK

közt bukott meg a kormány a mult héten, ami azonban nem fog lényegesebb rendszer-változást jelenteni az országban.

Angliában összeül a héten a parlament és nem tartják kizártának, hogy ennek a képviselőháznak ez lesz az utolsó gyűlése s a kormány kénytelen lesz ebben az évben a választásokat — idő előtt — kiírni.

Olaszországban a mult héten a parlament önmagát itélte halálra, mikor megszavazta a diktátor indítványára, hogy ezután ne legyen parlamentáris rendszer az országban.

Az ugynevezett "corporate state" jön a helyére, amelyben a nemzetnek lesz egy tanácskozó gyűlése, de az nem hoz törvényeket a kormány számára.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

A tanácskozó gyűlést az egyes iparágak és kereskedelmi, művészeti, stb. érdekeltségek választják, hogy — észrevételeket tegyen és tanácsokat adjon a kormánynak.

Minthogy az olasz képviselőház évek óta csak színház volt, ahol Mussolinin kívül nem volt sem primadonna, sem közönséges szereplő, a változás lényegében csak a formák változását jelentti.

OROSZORSZÁGBAN MOST

van a diktatórikus hatalommal kormányzó kommunista párt gyűlése, amelyen a kormány nevében önértékeléssel számolnak be az öt éves program által eddig elért eredményről.

Az utolsó gyűlés óta az ország iparában elképzelhetetlen haladást tudnak felmutatni, a mezőgazdaság bolsevizálásában szintén meglepő az eredmény, míg nemzetközi viszonylatban egyenesen csodákat műveltek.

Ma a Sovjet barátságát minden nagy hatalom keresi, míg a kommunista párt utolsó gyűlésén csak szükségéből álltak velük szóba a legközelebbi európai hatalmak.

A keleten (Ázsiában) megszerették az a befolyást, amit a cári Oroszország mindig keresett, de soha nem tudott megtalálni.

A gyűlés elején a párt nevében Stalin számolt be a jogos önérték hangján és figyelmeztette a világot, hogy a Sovjet szándékai békések, de a háborútól nem félnek.

Ez a figyelmeztetés természetesen Japánnak volt addressálva és a világsajtó megállapította, hogy az orosz kormány tudatában van a tényleges crejének.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyesült Államok kormánya a mult héten megszüntetett minden olyan kivételes intézkedést, amely csak az orosz behozatal ellen irányult, és kormánybefolyás igyekszik megszerezni azt a kétszáz millió dolláros hitelt, amit a Sovjet keres ebben az országban.

Az Egyes

EGYLETI KALAUZ

A WILKER-BARRELLI. MAGYAR KÖSSUTH-LAJOS BS. EGYLET
Alapított 1892 Február 27-én

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jankó József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Betéglátogató Gyúri József. Hármastag bizottság: Jencsik György, Márton István és Győri László.

Minden az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

A CONGOI-ELSŐ RÁKÓCZI FERENC Bányász Betegsegélyző EGYLET

Alakult 1894 január hó 11-én
Székhelye: Congo, Ohio

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio.

Dizselelnök Bucskó Andor. Elnök Titka János. Alelnök Keszes János. Pénztárnok Haralyda János. Titkár Jegyző Pálly János, kihez minden, az egyletet érdeklő levél küldendő, címe Box 85, Congo, Ohio. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplóvezető Varga András. Hármastag bizottsági tagok: Szántó János, Porkoláb Sándor, Titka Péter. Betéglátogató Congon Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titka Sándor, Dudás Péter. Teremőr Lukács András. Egyetli orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE R. és G. KATH. MAGYAR BETEGS. EGYLET

Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara: Elnök Léway Mihály. Titkár-pénztárnok Varga István. Ügykezelő Vincze János. Ellenőr Jambor István.

Gyüleseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házában.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1908 Október hó 1-én
Székhelye: Gary, W. Va.
Hivatalos lapja: Magyar Bányászlap

A Főztitkár:
Főelnök Kiss Imre.
Főalelnök Id. Nagy Mihály.
Főtitkár Lázár László, Box 805, Gary, W. Va., a vidéki tagok leveleit hozzá küldendő.
Főjegyző Varga László.
Főpénztárnok Soltész József.
Háromtagu bizottság: Horváth János, Ifj. Nagy Mihály, Buzsik József.
Főellenőr Ifj. Nagy István.
Szeretnők Kiss Imre.
Póttag Ifj. Nagy Mihály.
A főztitkár minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyűléseit a Gary-i Hallban.

Első Osztály, Filbert, W. Va.
Elnök Horváth János. Alelnök Ifj. Nagy István. Titkár és jegyző Varga László, Box 202, Filbert, W. Va. Pénztárnok Soltész József. Ellenőr Id. Nagy Mihály. Betéglátogató Csorló József. Háromtagu bizottság: Ifj. Nagy István, Szabó Mihály, Horváth János. Ajtóőr Szabó Mihály. Zászlóvivők: Amerikához és Magyarhoz Ifj. Nagy Mihály, gyászhoz Id. Nagy Mihály.

Gyüleseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap a Filbert-i katolikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.
Elnök Márkus Demeter. Alelnök Szűcs János. Titkár Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va. Jegyző Buzsik József. Pénztárnok Lázár László. Háromtagu bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szász György.

Gyüleseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.
Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.
Ügykezelő Szász György, a helybeli és vidéki tagok havidíját és egyéb befizetéseit hozzá küldendő.
Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.
Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek. Címe: Lázár László, Box 805, Gary, W. Va.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
248-İK FLOKJA
MONAVILLE, W. VA.

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, Gyöngyös János Colonial Hotel termében.

Elnök Veszprémi Dániel. Alelnök Király József. Titkár-pénztárnok Vizi János, Box 95., Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Kun Lajos, Németh István, Fazekas József. Betéglátogató minden tag, akit arra a titkár-pénztárnok kinevez. Betegellenőr az egész körzetben Tábori Oszkár. Zászlóvivőket az elnök esetenként nevez ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
57-İK OSZTÁLYA
CLARKSBURG, W. VA.
Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 órától kezdve.

Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtagu számvizsgáló bizottság: Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A betéglátogatót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
293-İK OSZTÁLYA
THORPE, W. VA.

Elnök Tóth László. Titkár és pénztárnok Ifj. Kulbus Mihály, Box 124, Thorpe, W. Va. Betéglátogató Juhász Lajos. Háromtagu bizottság: Imre Mátyás, Kiss András és Szidolcski József.

Gyüleseit tartja minden hónap első vasárnapján a 11-esi református egyház termében.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-İK FLOKJA
Székhelye: Gary, W. Va.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjusági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Betéglátogatók: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudás Pál, 10 és 11-en Lócs László. Zászlóvivők: Magyarhoz Hegedűs József, Amerikához Csulák András, Gyászhoz Dudás Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pót-delegátus Magyar József.

Gyüleseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyülesteremben.

LOGANVÖLGYI MAGYAR TÁRSASKÖR
LOGAN, W. VA.

Elnök Molnár Károly. Alelnök Dávid Lajos. Titkár Antal János. Levelező titkár Bak Zsigmond. Pénztárnok Nagy Sándorné. Bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és Szász Mihály.

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 84-İK OSZTÁLYA
HOMER CITY, PA.

Elnök Sipos Pál. Pénztárnok és jegyző Obhsut Pál, Box 14, Luzerne Mine, Pa. Titkár Sipos Gyula, R. F. D. 3. Box 58, Homer City, Pa. Betéglátogatót a titkár nevez ki.

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, Tide Mine, Pa.-ban.

ALWAYS
Kitchen-Fresh!

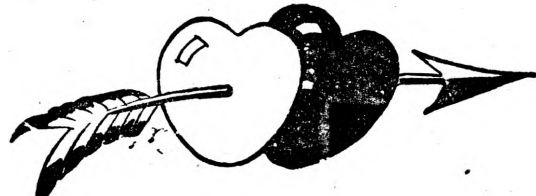
KRAFT
Mayonnaise

Velvet-smooth...piquant!
A delicious blend of selected oil, mellow vinegar, choice eggs, rare spices. Mixed in small batches for perfect flavor.

Delivered fresh to grocers every few days. Try it!

NOW OFFERED AT REDUCED PRICES

MEGSEBZETT - - SZIVEK - -

REGÉNY

(Folytatás.)

Kozárnak valami bajsejtelem suhant át a lelkén, hogyha ezek a tervek be nem válnak, mi lesz?

De a huszonegy éves emberek nem szoktak az ilyen dolgokon sokat töprengeni. Ő is nyugodtan levetkőzött és lefeküdt és mikor a csibukját az ágya mellé támasztotta, egy bános szójárast mormogott:

Hát ahogy esik, úgy düb-ben! Csak gyere, Élet! Én kemény fiú vagyok, ha birkozásról van szó. Megléssuk melyikünk marad felül!...

És az új lakásban jóízűen aludt el, kipihenendő az utazást és a linzi lumpolást, amely egy szép asszony ismerőshöz juttatta. S álmban csodálatos, — a szép Gersterné jelent meg előtte és felajánlotta magát modellnek a "Szerelm" képhez az azt mondta a piktornak, hogy előbb ám megtanítja szeretni a művészt, csak aztán áll modellet a képhez. S a festő az alkut elfogadta.

Reggel mérgesen ébredt emiatt Győző ur s amíg öltözködött, egyre dühögött.

Szeretném tudni mit lábat-lankodik nálam ez a hölgy? Szeretném tudni mi címen ajánlkozik nekem modellnek, még ha álmban is. És mi címen akar engem megtanítani szeretni? Tudok én! Jobban, mint ő! Eh, kiverem a fejemből ezt a kigyó-szemű asszonyt és nem megyek fel sem...

Ezen erős elhatározással ment el hazulról, hogy körülnézegesse új hazáját, München városát.

Hadd lám hát, hogy milyen az az Isar melletti Athén.

München nagyobb része az Isar balpartján fekszik és igen csinos város, tele szép terekkel, kertekkel, szobrokkal s uccáinak nagy része azért barátságos, mert fásítva van.

Hiszen ez egy kedves, gyönyörű szép város, — jelentette ki egy hét múlva Dávid Sándornak, aki hűségese titkáruul szegődött Kozárnak. Kiváltotta a podgyászát, hazahozatta, kicsomagolta a ládákat és segített Kozárnak feldiszníteni a műtermet.

Azt meg lehetett állapítani, hogy a kis műterem pompásan nézett ki, a sok szőnyeg, vázlat, egy pár csinos szobor, fegyver és edény felidiszítve. Kozár egyszerű kis dolgokat úgy tudott elhelyezni, hogy azok sokat mutattak.

Dávid Sándor el volt ragadtatva.

Te, ha ki nem löknéd őket — mondotta Győzőnek, — én hoznék egy pár cimborát, földieket, magyar fiukat. Egy műasztalost, egy zenészt, meg egy szobrászt. Nagyon vidám, derék fickók, itt küzködnek ők is. Majd meglátod milyen jól eltöltjük a téli estéket.

Hát hozd el őket. Sanyi. Hanem nekem már be kellene iratkoznom a festészeti akadémiába. Mindig csak halogatom. Meddig is lehet?

Még öt napod van.

Na, holnap rendbe hozom ezt is.

Másnap aztán csakugyan beiratkozott az Akadémiába és neki feküdt a munkának.

De nem sokat tördött a rendszeres tanulmányokkal, inkább ellátogatott a képtárakba. Egy fél évig az antikok termében dolgozott a festészeti iskolában. Tanárai nagy tehetségét látván, példányképi állították tanulóitársai elé. Pályázott eközben és az állami ösztöndíjat elnyerte a "Vak Béla"-jával, amely képert egy londoni műúras kétszer annyit ígért neki, mint amennyit a magyar kormánytól kapott ér-

te. De nem adta és a kép a és a cimkőnyvbem megnézem. Nemzeti Muzeum képtárába került.

Később a történeti képek festését abbahagyta és apró, de a legnagyobb művészettel kidolgozott miniatűr képeket festett, amelyekkel tömörked pénzti keresett rövid idő alatt.

A nappalok munkában teltek, esténként pedig eljötték a kedélyes magyar cimborák, néha egy pár jókedvű, bajor, fiatal művész is jött velük s felségesen szórakoztak a közös egyszerű vacsorák és tea-estélyek alatt. Szolidan iszogatva, tréfálva, észre sem vették, hogy a tél elrepült.

Kozár azt vette észre március végén, hogy a szolid viselkedés és a sok munka miatt a pénze igen meggyült.

Ez nem jól van így, — vélte magában. — Még nem akarok tőkepénzes lenni, tehát egy kevés ideig lustálkodni fogok.

Az idő kitavaszkodott. Április rügybontó fuvalma kicsalta a piktor színei közül a tavaszi virágzásba. Napokon át kószált az utcákban, a Isarparti ligetek fadok lombjai alatt és — ábrándozott.

Mióta Münchenben volt, minden két héten irt Ilonkának egy hosszú levelet, de a lányka csak minden hónapban egyszer válaszolt rá. Ez először bántotta Kozárt, de később belenyugodott. Hanem az utolsó két hónapban csak két levelezőlapot kapott Ilonkától, az ő hosszas leveleire, azokon is egy pár semmitmondó bók volt az ösztöndíjára és a sikereire nézve.

Mi lehet ennek az oka, — sóhajtott a fiú, amint a szép Leopold-strassen, a rügyező vén fák alatt ballagott. — Vajjon mi lehet?

Nem kapott a kérdéseire választ és igen csüggedten lépegett a járókelők közt, akiket az első tavaszi napsugarak kicsaltak a szép fák alá. A kocsi-uton pompás toalettekben kocsikázó bajor asszonyok szeme sokszor fordult a szép piktor felé, de az nem vette észre a nagy gondolkodásban.

De egyszer, amint a kocsi-korzóra pillantott, megdöbbant a szíve.

Két gyönyörű fehér paripától vont hintóban egy világos szürke ruhás, fehér kalapos és piros napernyős remek, barna asszony ült és nyájasan bólogatott a festő felé.

Gersterné! — kiáltott önkéntlenül a piktor és merőben nézett az elrobogó fogat után.

És milyen szép. kíváncs ez az asszony! És hogy elfelejtettem — mormogta a piktor még mindig a kocsi után nézve — csunyaság, gorombaság, hogy meg nem látogattam. Ezt helyre kell hozni.

A fehér táltosok elröpítették még egyszer előtte a szép hölgyet, aki — úgy tűnt fel a festőnek — mintha a szerelem tündére suhant volna el előtte az enyhe tavaszi fuvalomban. De most már nem nézett a fiatal emberre és ez még jobban kihozta Győző urat a sodrából.

A héten mindenesetre megfogom látogatni Gersternét, — határozta el a piktor. — De vajon hol lakik?

Hazament. Összehányta vette az írásait, de a szép asszony címét nem találta meg. Már szinte ideges lett. Ugy tűnt fel neki a dolog, mintha az asszony kacérkodna vele és nem akarná, hogy meglátogassa. A lakáscím azért veszett el.

Én ostoba, — kiáltott fel a piktor és homlokára ütött. — Elmegyek valamelyik kávéháza-

(Folytatjuk)

A mindennapi kenyérünk

Michigan államban kenyér-háború van és a nagy kenyérgyárak az árakat husz-harminc százalékkal levágták.

Azt állítják, hogy egyes, kisebb vállalatok nem tartották be a pékek közt levő egyezségét — amit a "code" ürügye alatt csináltak — és önvédelemből nyultak ehhez a fegyverhez.

A kis pékek erre azon siránkoznak és velük siránkoznak az újságok, hogy a nagy árcsök-kentés a kis üzemetek ki fogja ölni és csak a nagy kenyérgyárak fognak haszonnal dolgozni.

Ha a fogyasztókat ki akarják rabolni, akkor mindig a kis-üzemek védelméről beszélnek, de nincs szó arról, hogy mért fizessen a welfare sovány kenyéren tengődő szegény ember, vagy a CWA éhbérén kinlódó proletár husz-harminc százalékkal többet a kenyérért.

A kormány, vagy az arra illetékes tényezőnek voltaképpen azonnali vizsgálatot kellene indítani, hogy mért adták eddig a kenyeret egy harmaddal drágábban, mint ahogy azt adhatták volna. Mert a nagy gyárak azt állítják, hogy ők most sem dolgoznak veszteséggel, csak a kis üzemetek féltik a nyaktörő versenytől.

Nyilvánvaló, hogy ha a jelenlegi árak mellett tudnak dolgozni, akkor idáig szemérmetlenül rabolták a fogyasztókat, a legszegényebb fogyasztókat, akiknek a kiadásában a kenyér az egyik legnagyobb tétel.

Ha erre a gyalázatos rablásra a NRA és a code adta az alkalmat, akkor nagyon sürgősen utána kell nézni, hogy ne élhessenek vissza a NRA-vál, mert annak a törvénynek nem állt szándékában, hogy harminc százalékos áremelésre adjon illetéktelenül alkalmat.

Még akkor sem lenne szabad megengedni, hogy a kenyér árát újra egy harmaddal felemeljék, — amíg a gyárak a jelenlegi árak mellett is megélnék. — ha az tényleg a kis emberek védelmére történe.

Mert akármilyen szomorú, akármilyen népszerűtlen dolog lenni, mégis csak azt kell mondanunk, hogy akkor a kis emberek menjenek ki nagyon gyorsan az üzletből.

Mert ha csak azon az áron tudnak abban megmaradni, ha a fogyasztó egy harmaddal többet fizet a kenyérért, mint amennyit az elő lehet állítani, akkor a közönség tulságos nagy árát fizet a kis emberek létezéséért.

A fogyasztók nem voltak, mert józan észsel nem lehettek tekintettel a kis emberekre akkor, mikor a szabók, a cipészek, a kerékgyártók kiszorultak az üzletből.

A nagy vállalatok, a gyárak olyan sokkal olcsóbban adták az árut, hogy a kis emberek létezése lehetetlennek bizonyult.

És ha a kenyérgyártás szintén előlki a kis embereket az útjából, akkor abba is bele kell nyugodnunk. Sokkal inkább megtehetjük azt, minthogy a mindennapi kenyérünkért a kelletténél egy harmaddal többet fizessünk.

És úgy tetszik nekünk, hogy amikor az újságok a szegény kis pékek sorsán siránkoznak, nem

annyira a kis üzletekbenek existenciáját, mint a nagy gyárak illetéktelen nagy profitját szánják, amiből — hirdetést kapnak az újságok.

Mert lehetetlen, hogy ne juttassanak egyetlen szerkesztőnek, egyetlen újságírónak észébe, hogy a mincstelen százezrekre, a mincstelen milliókra is kell gondolni, akik idáig — állítólag a kis embereket — a kenyérért tulságos sokat fizettek.

Nincsen család, amely áttag nem fogyaszt el tíz-tizenöt cent ára kenyeret naponta, amely tehát nem fizet nyolc-tíz dollár extra kenyér-adót, állítólag azért, hogy a kis embereket védelmezzék.

Hát akkor sokkal olcsóbb lenne az összes kis pékeket nyugdíjba küldeni, mert abban az esetben elég lenne családostként egy dollár évi adó is.

Mi nem igen hiszünk ezekben az érvekben.

Mi azt hisszük, hogy a kis emberek egy része képes a nagy kenyérgyárakkal versenyezni. Képes azáltal, hogy jobb kenyeret ad, mint a gyárak. És azok megmaradnak mindenképpen az üzletben.

Ahogy megmaradtak azok a szabók is, akik a gyári munkánál jobb ruhát kívánó közönségnek ma is dolgoznak.

Arról viszont nem lehet vitatkozni, hogy a nagyüzem a kicsiket kigyilkolja, ezt megállítani nem lehet, ezt ostobaság lenne megállítani, mert a nagyüzem a legtöbb esetben olcsóbb és jobb szolgáltatást tud nyújtani a fogyasztóknak.

A nagyüzemek és az azokhoz szükséges vagyonhalmazás viszont a szociális üzemekhez vezet bennünket, ahogy azt már különböző üzemeknél megtettük.

Az első pillanatra ellenszenves mindenki előtt, hogy a kis üzemetek kiöljék, de nincs veszedelem a nagy üzemben, ha az nem igyekszik a közönséget rabolni és különösen nincs veszedelem akkor benne, ha közte-lajdonban kezelik.

Ahelyett, hogy a kis pékeket próbálják sajánnal, azt kellene nézni, hogy szükség van-e egy-egy városban három-négy-öt kenyérgyárra, nem lenne-e gazdaságosabb, ha csak egy lenne, nem tudna-e akkor a kenyeret olcsóbban adni.

Természetesen a legnagyobb ellenőrzéssel, addig is, míg minden nagyüzem közüzem és esetleg közvagyon lesz.

Ezek a változások jönnék, már utban vannak, de addig is meg kellene szólalni mindenki-nek, hogy legalább a jelenlegi viszáságokat megszüntessék.

Elsősorban még nagyobb lármát kellene csapni a fogyasztóknak a NRA adminisztrációja ellen — ami szintén folyik már — és meg kellene követelni, hogy annak ürügye alatt ne adjon alkalmat ilyen szemérmes rablásra.

Különösen ne adjon pedig arra alkalmat, hogy a mindennapi kenyér után is kiraboljanak bennünket, mert ha igaz az, hogy a michigani kenyérgyárak a 20-30 százalékos árcsökkenés mellett sem fizetnek rá az üzemre, akkor igaz az is, hogy az árvágás előtt rabolták a fogyasztókat.

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN, W. VA.
R. F. D. No. 4. 16. Harding Street

Lelelés: BORSOS ISTVÁN
537 Richmond Ave. Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor.
Előtte 10 órakor vasárnapi iskola.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján délután 3 órakor a lelkeszlakon.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik vasárnap délután 3 órakor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyűlése minden hó első vasárnap délután 4 órakor a lelkeszlakón.

TÁRKÁNYI ISTVÁN

akit a magyar bányászok nemcsak megvédelmeztek, hanem szerénysége folytán meg is szerettek, munkája közben előfizetéseket szerzett a Bá-

Ttermészetesen Steve fel van hatalmazva ezt az újságot mindenben képviselni, a lap számára pénzt venni fel s arra kérjük a bányászokat, hogy támogassák Tárkányit a jóakaratu munkájában.

KÉRDÉSEI ÖNK

WEST VIRGINIA

Zsupin Mihály, Masontown, W. Va.
 Kobos István, Kimball, W. Va.
 Komokos Mózes, Prenter, W. Va.
 Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont,
 Wendel, Meadow-Brook, W. Va.

ish, András, Brady, Booth Everetts-
ville, Rivesville, Lowesville, Na-
tional, W. Va.
ocsel György, Chattaroy, W. Va.

reizler István, Morgantown és
vidéke.
ányi József, Red Dragon, W. Va.
ázár László, Elbert, Filbert. Gary,

MEG A TÖBBI BODOR JÓZSEFEK

agyar András, Skelton, W. Va.
argóczi Imre, Lundale, W. Va.
ojzer János, McMechen, W. Va.

poczki György, Lobata, W. Va.
anyi Antal, Rosemont, W. Va.
aul István, Jenkins Jones, W. Va.
ongrácz József, Nellis, W. Va.
évész István, Galloway, W. Va.

Attku István, Williamson, W. Va.
 Óth Ignác, Widen, W. Va.
 Szeszpéri Sándor és Dániel, Logan
 megye egész területére.

PENNSYLVANIA
 Julius Bakos, La Belle, Pa.
 Marczi János, Lemont Furnace, Pa.

Ilzmau Béla, Springdale, Cheswick,
 aus, Glo, Pa.
 ódis Géza, Yatesboro, Pa.
 esnyák József, Rossiter, Pa.

sányi József, Kent, Clune, Pa.
 satáry Ferenc, Bainford, Pa.
 sordás István Heilwood, Pa.

arnay József, Fredericktown, Pa.
perjessy István, Johnstown, Pa.
ejes István, Brownsville, Pa.
éczy Sándor, McAdoo, Pa.

ekete József, Kingston, Pa.
ara Béla, Uniontown, Pa.
yürke Mihály, Nanty Glo és Nettle-
ton, Pa.
i Hader Béni, McKeesport, Pa.

Hajdu János, Pricedale, Pa.
 János Mihály, Richeyville, Pa.
 Király György, Russelton, Pa.
 Lukács János, Gallitzin, Pa.

észár Sándor, New-Salem, Pa.
 lkus István, Greensboro, Pa.
 olnár András, Van Meter, Pa.
 agy József, Marsteller, Pa.
 osz Kálmán Kulmont, Mt. Carmel

Shamokin, Keiser, Pa.
 bbestyén Vince, Lucerne Mines, Pa.
 pos Gyula, Homer City, Pa.
 ütő János, Windber, Pa.

rabó János, Farrell, Sharpsville,
 Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa.
 gyártó Imre, Stoyestown, Pa. és
 az állam egész területén.
 kács János Vintondale, Pa.

OHIO.

rsek József, Ramsey, O.
 olyki János, Toledo, O.
 éterfy Lajos, Columbus, O.
 ásztor János, Tiltonsville és vidéke.

ILLINOIS
 rvai András, Zeigler, Ill.
 úrjes Ágoston, Orient, Ill.
 ál Lajos, Harrisburg, Ill.
 émeth Ferenc, Springfield, Ill.
 ntko István, Edwardsville, Ill.
 onca Péter, Divernon, Ill.
 bltész Pál, Buckner, Ill.
 óbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK
 Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY
 Abai János, Majestic, Ky.
 Árkányi Gábor, Beauty, Ky.
 Ish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY
 Paul András, Carteret, N. J.
 Guspán Mihály, 94 Bulaski Ave,
 Carteret, N. J.

INDIANA
 Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind.
 Simon Sándor, Bicknell, Ind.
 Ódor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA
J. Dobos András, Pocahontas, Va.
ajda József, Dante, Va.
MICHIGAN
rimai József, Detroit, Mich.